

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 219.

Sobota, 5 (17) Października.

1868 r.

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących: po Świątach uroczystych i Niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszkania w Dzienniku, nie zwracają się. — We wszystkich co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 5.

Prenumerata w Warszawie rocznie rsr. 8. — Półrocznie rsr. 4. — Kwartalnie rsr. 3. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnośnienia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnośnienie do domu, opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach pocztowych w Królestwie i Cesarstwie Rocznie rsr. 9 kop. 20. — Półrocznie rsr. 4 kop. 60. — Kwartalnie rsr. 2 kop. 30. — Miesięcznie kop. 80.

DZIENNIK WARSZAWSKI w bieżącym IV kwartale, będzie wychodził w takim samym jak poprzednio formacie i według takiego samego programu.

Warunki prenumeraty są takie same jak dawniej, a mianowicie:

W Warszawie, z roznośnieniem: rocznie rs. 8 kop. 60; — półrocznie rs. 4 kop. 30; — kwartalnie rs. 2 kop. 15; — miesięcznie kop. 72.

Na wszystkich stacjach pocztowych w Królestwie a w Cesarstwie w pocztamtach petersburskim i moskiewskim, oraz w urzędach pocztowych w Odesie, Wilnie i Grodnie z przesyłką: rocznie rs. 9 kop. 20; — półrocznie rs. 4 kop. 60; — kwartalnie rs. 2 kop. 30; — miesięcznie kop. 80.

Pragnący odbierać DZIENNIK pocztą w kopertach, dopłacają oprócz tego: rocznie kop. 80, półrocznie 40, kwartalnie kop. 20, miesięcznie kop. 7.

Prenumerata w Warszawie przyjmuje się w głównym kantorze Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich, przy ulicy Miodowej Nro 487, również jak i w innych upoważnionych do tego miejscach.

Pragnący prenumerować DZIENNIK, mogą nadsyłać pieniądze wprost do Dyrekcji, z wyraźnym wymienieniem nazwiska osoby i miejsca, oraz stacji pocztowej, przez którą odbierana jest korespondencja i gazety.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Rozporządzenie ministra spraw wewn. — Kancelarja Namiestnika w Królestwie Polskiem.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Przyjazd J. W. Ks. Piotra Oldenburgskiego. — Pani Merand. — Stowarzyszenie spożywcze. — Porównanie dochodów na drogach żel. — Przegląd Sądowy. — Uwaga. — Kursa monet. — Przyjazd N. Pana przez gubernię grodzieńską. — List z etropolity moskiewskiego. — Ozonowanej fregacie „Aleksander Newski”. — Załoga fregaty „Aleksander Newski”. — O utonionych przy rozbiciu się fregaty „Aleksander Newski” ofiarach. — Kolej żel. z Poti do Kutaisu. — Z Rusi chołmskiej. — Wypadki w Hiszpanji. — Austrija i ziemie słowiańskie. — Położenie Galicji. — Kwestja czeska; sprawy galicyjskie. — Delegacja miejska. — Francja. Margr. de Moustier. — Włochy i Rzym. Komisja austro-włoska. — Anglja. Sprawy indyjskie. — Ameryka. Stany południowe. — Korespondencja z Neapolu. — Korespondencja handlowa z Gdańska.

FEJLETON. — Teatra Warszawskie.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Zakłady garbarskie p. Jana Henr. Liedkie, i t. d.

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Teatra Warszawskie.

4 (16) października.

Wierni naszej zasadzie, ażeby nie sądzić gry artystów, zaraz po pierwszym przedstawieniu nowego na scenie dzieła, zamierzaliśmy dziś jedynie dać pogląd na samą tylko benefisową stronę wczorajszej reprezentacji „Zbójców,” zostawiając szczegółowy rozbiór sławnej tragedji Szyllera i ekspozycji jej na scenie tutejszej, do zwykłej teatralnej rubryki — lecz zastanowiwszy się, że obecnie, podczas pobytu pani Modrzejewskiej, wrażeni sceniczne, coraz świeże, gonią za sobą szybko, domagając się natychmiastowej prawie od sprawozdawców relacji; dostrzegłszy nadto, wiele takich rzeczy podczas pierwszego przedstawienia „Zbójców,” którym doraźna uwaga krytyki, zapobiedz nadal może — postanowiliśmy, dziś już dotknąć, w niektórych przynajmniej miejscach, wczorajszego wykonania Szyllerowskiej tragedji na warszawskiej scenie.

Przedewszystkiem jednak opowiedzmy uroczystościowy charakter tej reprezentacji. Otóż, każdemu wiadomo, że publiczność, otaczająca Królikowskiego gorącym współczuciem i wielkimi dla jego talentu uwielbieniem — rozkupiła zdawna wszystkie miejsca

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,

dnia 4 (16) Października.

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych, z daty 29 września 1868 roku. Zważywszy: że w artykule wstępnym 250-go numeru gazety *St. Petersburger Zeitung*, z powodu terazniejszych wypadków, objęte są rozumowania i uwagi, przechodzące po za zakres wszelkiej przyzwolności pol. tycznej, i że oprócz tego, w gazecie tej spostrzegac się daje stale dążność do przedstawiania w niekorzystnym świetle położenia rzeczy w naszej ojczyźnie (NN-ra 192, 193, 242 i inne), i że pod tym względem wychodzi na jaw dążność niestosowna dla czasopisma wydawanego w Rosji: Minister spraw wewnętrznych, na zasadzie p. II Najwyższego ukazu z 6-go kwietnia 1865 roku i art. 29 Najwyższej zatwierdzonego w tymże dniu zdania rady państwa, oraz zgodnie z opinią rady głównej zarządu co do spraw prasowych, postanowił udzielić pierwsze ostrzeżenie redaktorowi gazety *St. Petersburger Zeitung*, radcy dworu Meyerowi. (Siew. Pocz.)

Kancelarja Namiestnika w Królestwie Polskiem. Pomimo dwukrotnego ogłoszenia w pismach, jeszcze 108 osób nie odebrało przyznanego im wspa. cia przez b. Komitet do rozpoznawania najpoddanniejszych prośb

na to benefisowe dla niego wid. wisko. Przy wejściu na scenę, powitał artystę prawdziwy grzmot oklasków i okrzyków pełnych entuzjazmu, a po pierwszym zaraz obrazie, podano mu dwa wieńce laurowe, jednym z których Amelja ozdobiła natychmiast czoło Franciszka Moora. — Podczas tego uwieńczenia, huragan oklasków i okrzyków trwał nieprzerwanie, a artysta widocznie głęboko wzruszony, miał jedną z tych pięknych, nigdy niezapomnianych chwil, które zdolne są wynagrodzić wszystkie zawody i troski, i wszystkie dla sztuki poświęcenia. Nie potrzebujemy dodawać, że zapał widzów dla utalentowanego benefisanta trwał do samego końca spektaklu — chociaż na pochwałę publiczności powiedzieć należy, że oznakami admiracji nie przerywała biegu sztuki, a chowała je na zakończenia aktów lub obrazów. Ażeby uzupełnić tę stronę poglądu na wczorajsze widowisko, dodamy jeszcze, iż jakkolwiek niewiadomą jest nam ścisła cyfra materialnego rezultatu z tego benefisu, słyszeliśmy jednak, że ma być bardzo znaczna.

A teraz, przystąpmy do bezwzględnych już uwag nad wczorajszym przedstawieniem „Zbójców.”

Już to rola Franciszka Moora uwalnia nas od tego obowiązku, albowiem, Królikowski odegrał ją po mistrzowsku. Głębokie przejęcie się charakterem, pracowite i gruntowne studja, stopień ukształcenia umysłowego i bogata inteligencja artysty, a wszystko to wspierane doświadczeniem scenicznem, głosem wyrobionym znakomicie, gestami odpowiedniami każdej

podanych w przeszłym 1867 roku podczas pobytu Najjaśniejszego Pana w Warszawie, a mianowicie: 1. Hallicka Julja, żona młynarza; 2. Groszkiewicz Tekla, wdowa; 3. Szwarcwasser Isser, faktor; 4. Koziel Szulim; 5. Lewi Józef, wdowiec; 6. Świdorski Krystofor, wyrobnik; 7. Szpis Dwojra-Chaja, żona muzykanta wojskowego; 8. Doboszyńska Kazimiera, wdowa; 9. Stocka Ludwika; 10. Fiutowska Zofja, wdowa po obrońcy sądowym; 11. Kucyńska Teodora, córka b. właściciela domu; 12. Kozarzewska Florentyna, żona b. ekonomy; 13. Nicińska Tekla, wdowa po wyrobniku; 14. Rospadek Józef, żona dymisjonowanego żołnierza; 15. Sinkiewicz Marjanna, wdowa po wyrobniku; 16. Mitelska Katarzyna, żona czeladnika krawieckiego; 17. Grochowska Kunegunda, wdowa po wyrobniku; 18. Kamińska Dorota, żona b. utrzymującego garkuchnię; 19. Bunabergier Franciszka, panina b. służąca; 20. Wiśniewska Marjanna, wdowa po czeladniku rzeźniczym; 21. Wilanowska Antonina, żona żołnierza; 22. Jastrzębska Eleonora, wdowa po poręczniku; 23. Szpakowska Franciszka, wdowa po wyrobniku; 24. Włodek Anna, wdowa po wyrobniku; 25. Skura Michel, dymisjonowany żołnierz; 26. Flakiewicz Agnieszka, wdowa; 27. Grabska Szyfra, żona wyrobnika; 28. Hertman Ejzyk, nauczyciel; 29. Jakubowska Zofja, żona dymisjonowanego żołnierza; 30. Lato Brandla, wdowa sprzedająca owoce; 31. Muskalski Antoni; 32. Lubryczyński Walenty, dymisjonowany podoficer; 33. Batożyńska Teofila, żona b. wójta gminy; 34. Witan Jan, zmarł pozostawivszy wdowę wyr. bnicę; 35. Mikelberg

sytuacji, każdemu wrażeniu, każdemu wyrazowi prawie — i pełną ekspresji grą rysów — sprawiło, że postać Franciszka Moora, wysła posagiem złego, jaki chciał istotnie utworzyć poeta. Toż samo powiedzieby można i o grze Rychtera, który mniejszą stosunkowo, lecz arcyważną i bardzo trudną rolę starego hrabiego Maksymiljana, przedstawił znakomicie.

Co do innych główniejszych i drugorzędnych ról w „Zbójcach” — zostawiając sobie ocenienie ich po kilku, a dwóch przynajmniej jeszcze przedstawieniach tragedji — weźmiemy pod rozbiór jedną z nich tylko — główną w całej sztuce — rolę Karola Moora.

Szyller, pisząc swoich „Zbójców,” w których i olbrzymie rysy geniuszu i wady młodego jeszcze pióra ocierają się o siebie — z szczególnym upodobaniem, z miłością nawet, opracował postać Karola Moora, który też właściwie jest głównym bohaterem tragedji. Rola ta ma jeszcze i ten ważny przywilej, że grający ją aktor, może i musi nawet, wyjść z ciasnych a zawsze monottonnych ramek, ścieśniających zwykle postacie tak zwanych pierwszych kochanków. Karol wprawdzie kocha Amelję — lecz później dopiero, przy schyłku dziejów dramatu, występuje obok niej na scenie. Zjawia się za to odrazu, jako duch niespokojny i egzaltowany; jako marzyciel wzniosły choć nie szczęśliwy, który własne cierpienia zestawiając obok cierpień społeczeństwa, pragnie ratować ohydę środków którymi walczy, uszlachetnić i podnieść tem, że

Mosiek, wyrobnik; 36. Pacewicz Marja, wdowa po rządcy szpitala w Zamościu; 37. Nowicka Marjanna, wdowa; 38. Szymańska Marjanna, żona rzemieślnika; 39. Bielawska Juljanna, wdowa po wyrobniku; 40. Groferd Łaja, wdowa po handlarzu; 41. Cukier Ruchla (inaczej Warmman Sura); 42. Szaraczek Joel, czeladnik kapelusznicy; 43. Anusiewicz Notol; 44. Wonsewicz Agnieszka, wdowa po rzemieślniku; 45. Wiśniewska Ewa, wdowa po s'usarzu; 46. Zejc Marjanna, wdowa po żołnierzu; 47. Kosińska Justyna, wdowa po wyrobniku; 48. Kowalkiewicz Zofja, żona wyrobnika; 49. Lisiewicz Katarzyna, żona wyrobnika; 50. Paul Konstancja, wdowa po żołnierzu; 51. Pelcer Andrzej, dymisjonowany żołnierz; 52. Soldenhof Franciszek, dymisjonowany żołnierz; 53. Krebs Franciszka, wdowa; 54. Kosmali Marja, wdowa po rzemieślniku; 55. Leągowska Józefa; 56. Miller Ida, żona mularza; 57. Baranowski Leopold, stolarz; 58. Kalinowski Andrzej, b. ofcjalista prywatny; 59. Karwat Kajetan, wyrobnik; 60. Kowadło Złota, żona wyrobnika; 61. Moszczeńska Wanda, wdowa po urzędniku; 62. Salka Ruchla, wdowa po wyrobniku; 63. Cukier Sura, wdowa po wyrobniku; 64. Ejgenfeld Antonina, żona b. urzędnika; 65. Wojciechowska Agnieszka, żona wyrobnika; 66. Gurzkowska Tekla, wdowa po piekarzu; 67. Majorkowska Anna, wdowa po urzędniku; 68. Czermińska Marja, wdowa po urzędniku; 69. Szafranska Marjanna, wdowa po robotniku warsztatów wojskowych; 70. Andrzejewska Marjanna, wdowa po podoficerze; 71. Komorowski Wincenty, slusarz; 72. Krysińska Katarzyna, żona wyrobnika; 73. Laskowska Marja, żona mularza; 74. Paczowski Józef; 75. Peljan Józefa; 76. Cynarska Nepomucena, córka byłego oficera; 77. Skomerska Antonina, wdowa po podoficerze; 78. Szefer Rudolf, aplikant zarządu powiatowego; 79. Cieslińska Pelagja, żona utrzymującego kantor informacyjny; 80. Oliwiński Ludwik, b. wójt gminy; 81. Mińska Chanay-Łaja, wdowa po żołnierzu; 82. Nikuta Wiktorja, wdowa po woznym; 83. Kasperowicz Jan, pisarz prywatny; 84. Godecki Jan, dymisjonowany żołnierz; 85. Herbacz Wilhelm, krawiec; 86. Matwiejew Eleonora, wdowa po feldfelu; 87. Butrynowicz Zofja, żona wyrobnika; 88. Drobińska Jadwiga, wdowa po trębacz; 89. Pisarzewska Stanisława, żona b. nauczyciela; 90. Mroziak Marjanna, wdowa po żołnierzu; 91. Kirsberg Hersz, b. pisarz prywatny; 92. Bandomirow Rozamunda, wdowa po rewirowym policyjnym; 93. Kornatowski Aleksy, czeladnik cukierniczy; 94. Majewska Balbina, b. dozorczyń warszawskiego instytutu szlacheckiego; 95. Krulikowski Andrzej, młody porucznik w dowód 60 lat; 96. Szalsowska Aniela, żona dymisjonowanego podoficera; 97. Działowska Felicja, wdowa po żołnierzu; 98. Zeleziński Antoni, pisarz prywatny; 99. Kowalski Jakób, jeometra; 100. Bacharew Zazanna, wdowa po podoficerze; 101. Zielińska Katarzyna, wyrobnic; 102. Ewenta Julja, wdowa po kupcu; 103. Staszko Anastazja, wdowa po nauczycielu; 104. Baumann Magdalena, panna 76 lat; 105. Membke Matylda (inaczej Lemke); 106. Malinowska Konstancja; 107. Putter Adolfin (inaczej Rytter); 108. Canowiecka Aniela, żona żołnierza. — Z rozkazu JW. Jenerał-Feldmarszałka Hrabiego Namiestnika w Królestwie podaje się niniejszem do wiadomości, ażeby powyższe wymienione osoby zgłosiły się z dowodami legitymacyjnymi po odbiór przyznanego im wsparcia do d. 15 (27) Listopada r. b. włącznie do Kancelarji przyjmo-

wania prośb, w Zamku, w 2-m podwórzu, co dzień od godziny 11-ej do 2-ej po południu. Niezgłaszający się, po upływie oznaczonego terminu, ostatecznie utracą prawo do otrzymania takowego.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa, dnia 4 (16) Października.

W Madrycie spodziewano się manifestu rządu tymczasowego do ludu i członka ministra spraw zagranicznych, w których określony będzie program rządu hiszpańskiego, uznający za najstosowniejszą formę rządu dla Hiszpanji monarchję konstytucyjną na liberalnych podstawach. Program ten niezawodnie nie wymieni żadnego kandydata, gdyż rząd tymczasowy nie chce przesądzać zdania kortezów ustawodawczych, do których wybory mają się odbyć 3 (15) listopada, a które mają się zebrać 3 (15) grudnia. Rząd tymczasowy postępując liberalną drogą, okazuje jednak wiele umiarkowania, jak pomiędzy innymi wskazuje dekret, nadający wolność tylko wszystkim dzieciom murzynów. Doszła też stanowcza wiadomość, że jenerał-gubernator w Kuby uznał rząd tymczasowy. Obehd uroczysty imienin królowej Izabelli na w. Kubie, o czem doniósł telegraf, jak się zdaje miał tylko rozmiary prywatnej demonstracji kolonistów przychylnych dawnemu rządowi dla tego, iż obawiali się ze strony nowego rządu reform, mogących zagrozić ich prywatnym korzyściom. Jednocześnie z dekretem wydalającym jezuitów, junta madrycka wniosła projekt do rządu, aby znieść założone od 1835 roku korporacje duchowne, a wszystkim zakonnikom pozwolić przechodzić do stanu cywilnego.

Doniesienia dzienników niemieckich o wypadkach zaszłych w Pradze w zeszłą niedzielę, nie zgadzają się z opisami dzienników czeskich i o powiadaniach podróźnych przybyłych z Pragi do Wiednia, według których miały tam miejsce tylko demonstracje ulicznych. Feldmarszałek-porucznik Koller, znany ze swej energii, ma skoncentrować w swem ręku i władzę wojskową, i ma być dla niego przywrócony urząd gubernatora wojskowo-cywilnego, jaki poprzednio istniał w prowincjach włoskich i w Węgrzech. Względem większości sejmu galicyjskiego, przeciwko której tak silnie występują dzienniki wiedeńskie, gabinet przedlitawski nie zamierza przedsięwziąć środków surowości, dopóki nie będzie wiadomem jaką postawę przybiorą delegaci galicyjskiego sejmu do rady państwa, mianowicie

czy nie zechcą usunąć się z rady państwa, która jutro ma się zebrać na posiedzenia.

W Wenecji mają się odbywać konferencje pomiędzy pełnomocnikami austriackimi a włoskimi w przedmiocie kwestji, kto ma wynagrodzić szkody, poniesione przez mieszkańców prowincji weneckiej podczas wojny z 1866 r.

P. Gladstone w mowie do swych wyborców oświadczył, iż zniesienie kościoła panującego w Irlandji, jedynie może utrzymać związek tej prowincji z Anglją.

W Stanach Zjednoczonych republikanie otrzymali zwycięstwo przy wyborach do kongresu w Ohio, Pensylwanji i Indjanie. Na południu zaburzenia nie ustają.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 15 (3) października. Wczorajszy *Mémorial diplomatique* donosi, że następnie 30,000 żołnierzy otrzyma półroczne urlopy; odpowiednia redukcja ma nastąpić w marynarce.

Florencja, 15 (3) października. Wczorajsza *Opinione* pisze: Książę Napoleon, który 13 (1) b. m. przybył do Turynu, miał długą naradę z królem.

Kopenhaga, 15 (3) października. Adres sejmu omawia zupełnie nową królewską w przedmiocie północnego Szlezewigu.

Konstantynopol, 15 (3) października. Krąży pogłoska, że Kalilbey ma otrzymać posadę posta przy dworze wiedeńskim.

Madryt, 15 (3) października. Minister oświecenia przywrócił na posady profesorów, którzy z nich zostali wydaleny za poprzedniego rządu; przygotowuje on wprowadzenie ogólnej swobody wychowania. — *Diario* odpiera kandydaturę księcia Alfreda, potęstwa Izabelli i każdego niekatolickiego księcia.

(Correspondenz Bureau).

staje jako mściciel nie swoich tylko krzywd i nieszczęść. Jednakże sumienie, ten nieuspiony nigdy świadek i sędzia czynów ludzkich, budzi go często wśród życia obciążonego kłutwą bliźnich, zaciemnionego dymem pożarów, splamionego krwią niewinną. W takich chwilach, charakter Karola Moora, gnę się pod ciężarem rozpacz, z której otrząsa się gwałtem, za pomocą dzikiego szału, co dalej jeszcze prowadzi go w otchłań występku. Jednakże Karol nie jest pospolitym zbójcą; jemu nie o łup krwawego rzemiosła, lecz o burzę zagłuszającą głosy wspomnień młodzieńczych i cierpień doznanych idzie. Mniemane przekleństwo ojca, grzmi wciąż po nad jego głową — więc chce on wichrami życia i piorunami krwawych czynów zagłuszyć tę straszną kłutwę. A ileż to wielkich, arcy-dramatycznych sytuacji znajduje aktor grający tę postać po powrocie do rodzinnego kraju, — gdy spotyka się z Amelją, ze starym sługą, Danielem i wreszcie z ojcem, wychodzącym doń z lochu, w śmiertelnym całuniel

Widząc cały ogrom trudności tej potężnej roli — z góry już wiedzieliśmy, że ani p. Tatariewicz, ani żaden z artystów personelu warszawskiego, nie odegra jej doskonale; spodziewaliśmy się jednak, iż p. Tatariewicz, mając tyle czasu do wystudjowania swej roli, przy wrodzonych zdolnościach — postara się o ukoloryzowanie siłą, czuciem i rozpaczą, każdej z trzech głównych faz, przez jakie charakter Karola przechodzi. Otóż, młody nasz artysta, nie do-

kazał tego, i ztąd w całej grze jego panowała monotonna deklamacyjna — nie ożywiona iskrami zapału ani potęgą energii. Nie wydajemy tu ostatecznego ani surowego sądu o grze p. T. który zresztą, tak jak wszyscy prawie artyści tutejsi, zasługuje na pochwalenie w rolach tragicznych — nie grywanych, — a może i niewidzianych nigdy — chcemy tylko rozjaśnić mu, przynajmniej w głównych miejscach, jego zadanie i tym sposobem ułatwić grę podczas dalszych przedstawień szyllerowskiej tragedji. Otóż, niech p. Tatariewicz, zatrzymawszy dotychczasową akcję i charakterystykę w ogólnem tle roli — ożywi ją bardzo w sytuacjach efektowniejszych, a nadewszystko, niech w takich np. scenach, jak z rozbójnikami w lesie, gdy ich karci, lub do walki wiedzie, — niech wzmocni głos do należytej potęgi — bo głos Karola Moora, wtedy, powinien w każdym słowie rzucić pioruny! Zapewne — trudna to i wymagająca długoletnich studjów praca — wyrobienie głosu zupełne — takie, jak u Królikowskiego na przykład. Wymagać podobnej doskonałości w młodym artyście byłoby dziką pretensją — lecz p. Tatariewicz, może jednak choć w części sprostać wymaganiom, jakie mu stawimy i wydobyć z swej akcji ekspresję, a z swej piersi siłę, w niektórych przynajmniej sytuacjach. Przekona się, o ile ogół gry jego w tej roli zyska na takim, acz pobieżnym opracowaniu. Niech również bacznie wystrzeże się młody artysta, pośpiechu w dykcji — zapał i siła w jednych, a głęboki, smutny spokój w innych

scenach — powinny mu przewodniczyć ciągle — dla czułości zaś i rozszlochanej krwawymi łzami rozpacz, ma on pole w scenach z Amelją — starym sługą i z ojcem, podczas ostatnich obrazów.

Samemu p. Tatariewiczowi, czyniąc dziś uwagi, — sądzimy, że dajem mu tym sposobem dowód szczerzej sympatji — albowiem pragniemy, ażeby artysta ten zharmonizował swoją wielką i trudną rolę z wielkością zadania, z ogromem myśli poety. Od dobrego wykonania roli Karola, przy grze Królikowskiego i Rychtera, zależy prawie powodzenie tragedji, i dla tego, samemu tylko jej przedstawicielowi, pośpieszamy dziś z radą, zostawiając na później rozbiór gry innych artystów. W tym samym celu, słówko tu jeszcze zwrócimy do p. Stolpego, radząc mu, aby koniecznie zatrzymał w swej roli głos naturalny — nie nadając mu widocznie sztucznego brzmienia.

A teraz — na zakończenie, winniśmy podziękować dyrekcji za artystyczną ucztę, jaką nam wczoraj sprawiła. Staranność w wystawie, właściwość w kroju kostjumów, których modele dostarczył zasłużony archeolog malarstwa, p. Aleks. Lesser, dekoracje — słowem wszystko, co posłużyć mogło do podniesienia reprezentacji, spełniono sumiennie — i otrzymano też świetny dowód publicznego uznania. *AL.*

Wiadomości telegraficzne.

* **Praga, 14 (2) października.** Siedlisko dyrekcji finansowej okręgowej, przeniesione zostało z Nowego Bolesławia (Jungbunzlau) do Reichenberga. Prażscy właściciele domów i właściciele większych posiadłości ziemskich podali do czeskiej kasy oszczędności prośbę o zniesienie stopy szescio procentowej na pięć procentową. (Cor. Bär.)

* **Paryż, 13 (1) października.** Powiadają, że margr. de Moustier posłał rządowi rumuńskiemu notę energiczną w duchu artykułu ogłoszonego niedawno w *Constitutionnel'u* w przedmiocie stosunków pomiędzy Rumunją i Turcją. (Wolffs T. B.)

* **Belgrad, 14 (2) października.** Karageorgjewicz, po ukończeniu konfrontacji z innymi spółwinnymi, odwieziony został przez komisję sądową węgierską na powrót do Pesztu. (Tamże.)

* **Berlin, 14 (2) października.** *Prov. Corresp.* potwierdza wiadomość, że posiedzenia sejmiku pruskiego otwarte zostaną 4-go listopada, i nadmienienia, że rząd spodziewa się, iż przez zwołanie sejmiku na najwcześniejszy z terminów przewidzianych ustawą, uchwalony zostanie zawczasu budżet na r. 1869, który złożony zostanie w całości w izbach, natychmiast po otwarciu posiedzeń. (Tamże.)

* **Hamburg, 12 października (30 września).** Konsul amerykański w Hamburgu przesłał do Washingtonu karabin nabijający się z tyłu, systemu Wantzla i 300 naboju, ofiarowany w prezencie przez Austrię Stanom Zjednoczonym. (Cor. H. B.)

* **Londyn, 13 (1) października.** Pan Gladstone oświadczył wczoraj w przemówieniu do wyborców swoich w Warrington, że kwestja kościoła irlandzkiego ma ocalić zjednoczenie Anglii z Irlandją. (Tamże.)

* **Londyn, 14 (2) października.** Według wiadomości z Nowego Jorku z 3-go b. m., skarbnik państwa oświadcza, że dyrektor biura statystycznego Delmar, niedokładnie obliczył finanse Stanów Zjednoczonych na rok bieżący, gdyż nie podał pozycji 103 milionów dolarów bilansu kasowego. Oprócz tego, wydatki na rok bieżący mają być zmniejszone o 67 milionów dolarów. — W Filadelfji 12,000 żołnierzy i majtków trzymających stronę republikanów, wykonało demonstrację na korzyść Grant'a. (Wolffs T. B.)

* **Nowy Jork, 13 (1) października.** Republikanie odnieśli zwycięstwo przy wyborach do kongresu w stanach Ohio, Indiana i Pensylwanja. W Ohio większość była znacząca. (Tamże.)

* Jego Wysokość Książę Piotr Oldenburgski, przyjechał z Petersburga.

* (Pani Merent) znana tancerka, przybyła tu niegdaj z Paryża i wystąpi na scenie warszawskiej w balecie „Gizela“.

* (Stowarzyszenia spożywcze). Słyszeliśmy, że przed kilku dniami, w prywatnym kółku miłośników umiejętności ekonomicznych, czytanych i dyktowanym był projekt p. J. Stat założenia dla Warszawy *stowarzyszenia spożywczego*, z małemi zmianami na wzór takich, jakie już istnieją na mocy zatwierdzonych ustaw w Petersburgu, Moskwie, Taganrogu, Saratowie i t. d., a których zasady zaczerpnięte zostały z takichże stowarzyszeń angielskich i niemieckich, bo oparte na samopomocy i podziale zysków między członków i kupujących nieczłonków. Zamiar ten, jeżeli zyska zatwierdzenie władzy, nie może być tylko spowodowaniem błogiej rezultata dla niezamożnej klasy mieszkańców. Szczerze też żyjemy mu powodzenia.

* (Porównanie dochodu za miesiąc wrzesień 1868 r.):

a) **na drodze żelaznej warszawsko-wiedeńskiej:**

rok 1867	rok 1868
z przewozu osób rs. 88,218 k. 59	rs. 86,830 k. 52 1/2
z przewozu tow. „ 122,620 „ 41 1/2	„ 126,565 „ 96
różne dochody „ 7,701 „ 63	„ 12,256 „ 57 1/2
razem rs. 218,540 k. 66 1/2	rs. 225,653 k. 06

w r. 1868 więcej rs. 7,112 k. 39 1/2.

od początku stycznia do końca września 1868 r. dochód wynosił . . . . . rs. 2,011,897 k. 64

w roku 1867 w tym samym czasie dochód wynosił . . . . . „ 1,815,317 k. 92 1/2

zatem w roku 1868 więcej o rs. 196,579 k. 71 1/2.

b) **na drodze żelaznej warszawsko-bydgoskiej:**

rok 1867	rok 1868
z przewozu osób rs. 18,911 k. 55	rs. 20,975 k. 36 1/2
z przewozu tow. „ 19,481 „ 93 1/2	„ 22,186 „ 78 1/2
różne dochody „ 1,332 „ 00 1/2	„ 6,801 „ 47

razem rs. 39,725 k. 49 1/2 rs. 49,963 „ 62

w r. 1868 więcej rs. 10,238 k. 13.

od początku stycznia do końca września 1868 r. do-

chód wynosi . . . . . rs. 397,582 k. 50

w roku 1867 w tym samym czasie dochód wynosił . . . . . „ 377,473 k. 86 1/2

zatem w roku 1868 więcej o rs. 20,108 k. 63 1/2

* (Przeгляд sądowy). Wyszedł z druku pierwszy zeszyt *Przeгляdu sądowego*, pisma popularno-naukowego, poświęconego teorii i praktyce prawa, w którym zawierają się: Przedmowa od redakcji; Głos naczelnego prokuratora IX departamentu rządzącego senatu, czytany 1 (13) września 1868 r.; O lichwie, przez Wincentego Prokopowicza; wnioski pomocnika naczelnego prokuratora IX departamentu senatu, w sprawie prokuratorji przeciwko sukcesorom Kiewliczów; *Kronika sądowa*. Co znaczy w pobocznych spadkach majoratów, linja najbliższa; — Wiadomości bieżące. Skoro wyjdzie jeszcze parę następnych zeszytów, nie omieszkamy zdać razem sprawozdania z artykułów w tem nowym czasopiśmie umieszczonych. Tu wspomniemy tylko, że zewnętrzna forma wydania jest bardzo staranna.

* (Uwaga). Otrzymaliśmy następujący artykuł: „Zrodzony i żyjący od kilkudziesięciu lat na bruku warszawskim, interesuje się wszyskiem co jest mijsce — do niczego się nie uprzędam, nie żyję nie ganię ani chwale i jestem pobłażliwy na wszelkie ułomności ludzkie, bo tak mi nakazuje życie, wyrobione latami własne doświadczenie — pomimo tego wyrozumienia nie mogę przemilczeć, abym nie wypowiedział prawdy, chociażbym wiedział że się za nią obrażą, jeżeli widzę zbrocenia, któreby bez objaśnienia szkody komu przynieść nie mogły. Jedną z pism tutejszych, które tak wygłaszało się być bezstronnem, a nawet przy objęciu nowej redakcji, kiedy swemu czyniło pod tym względem gorzkie docinki acz niezasłużone, w Nr. 219 z r. b. przed samemi wiadomościami politycznymi, zamieszcilo obszerny artykuł, a raczej reklamę pół szpalty pisma zajmującą, wygłaszającą wielki fakt o mającym się założyć nowym składzie węgla przy ulicy Św.-Jerskiej, pod pewną znaną i zasłużoną u nas w handlu firmą, tak jakby okolica ulicy Św.-Jerskiej była pozbawiona wszelkich środków zaopatrywania się w materiał opały. Czy założenie podobnego składu wymagało tak silnego rezgłosu i zasługiwało na poparcie ze strony redakcji — nie wiemy. My jednak nie możemy znaleźć powodu ani pod względem moralnym ani materialnym. O ile zaś podobna reklama nie była zasłużona i zdradziła zasady wypowiedziane przez redakcję, to odsyłamy po objaśnienie bliższe naszych uwag do rzekazu dziennego magistratu miasta Warszawy z dnia 25 maja (6 czerwca) r. b. Nr. 115, a mianowicie do ustępu 4-go tegoż rozkazu, a wtedy każdy uzna czy podobną reklamę czynić należało. U. M.”

* **Kursa monet zagranicznych w Warszawie.**

Za talar wczoraj rs. 1 kop. 9 1/2 dziś rsr. 1 kop. 9 1/2.

Za frank „ „ — „ 30 „ „ — „ 30.

Za złoty reń. „ „ — „ 64 1/2 „ „ — „ 64 1/2.

NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędow. o źródła i może służyć tylko za wskazówkę.

* (Przejazd Najjaśniejszego Pana przez gubernję grodzieńską). Gazeta miejscowa donosi: Dnia 22 września (4 października), w niedzielę. Najjaśniejszy Pan, wraz z Jego Cesarską Wysokością Wielkim Księciem Mikołajem Mikołajewiczem Starszym, w przejeździe z Warszawy do Petersburga, raczył uszczęśliwić Białystok Swemi odwiedzinami. Pociąg Cesarski przybył na stację białostocką o godzinie 8 1/2 wieczorem. Stacja była uiluminowana, w środku zaś jej jaśniała wielka tarcza z cyfrą Jego Cesarskiej Mości. Na stacji czekali gubernator, dowódca 7-ej dywizji jazdy, urzędnicy cywilni i oficerowie konsystujących w Białymstoku pułku włodzimierskiego ułanów i 26-ej brygady artylerji. Najjaśniejszy Pan, po przyjęciu raportów od gubernatora i od dowódcy dywizji, wsiadł do powozu wraz z generałem-gubernatorem, i udał się przez miasto do instytutu panien stanu szlacheckiego. Cała droga, przez którą Najjaśniejszy Pan przejeżdżał, była przesłiznie uiluminowana, i ogromne masy ludu wydawały nieustannie pełne zapалу krzyki „hura!” W instytucji Najjaśniejszy Pan raczył zabawić godzinę blisko i zaszczylił Swemi odwiedzinami przełożoną instytutu, u której raczył być na herbacie. Następnie temiz samemi ulicami, Najjaśniejszy Pan wrócił na stację drogi żelaznej i udał się w dalszą podróż. Na stację grodzieńską pociąg Cesarski przybył o godzinie 11 1/2 wieczorem. Ogromne tłumy ludu oczekiwały na przybycie Najjaśniejszego Pana. Jego Cesarska Mość wyszedł z wagonu, przyjął raport od dowódcy 26-ej dywizji piechoty, i w pięć minut potem raczył udać się pomyślnie w dalszą podróż.

* (List metropolity moskiewskiego). Metropolita moskiewski, najprzewielebniejszy Inocenty, odpowiadając na zawiadomienie o obraniu go członkiem

honorowym Cesarsko-moskiewskiego uniwersytetu, przesłał rektorowi pomienionego uniwersytetu, p. Barszewowi, następujący list datowany 31 sierpnia; „Jaśnie Wielmożny Panie! Przychylnie obranie mnie przez radę Cesarskiego moskiewskiego uniwersytetu na honorowego członka, z przesłaniem za pośrednictwem j. w. pana dyplomu na ten tytuł, wkłada na mnie obowiązek u przejmie prosić pana, abys raczył oświadczyć radzie moskiewskiego uniwersytetu głęboką moją wdzięczność za okazany mi honor. Dziękuję także za łaskawe wspomnienie prac moich dla dobra oświaty. Miałem zawsze szczególny szacunek dla moskiewskiego uniwersytetu, jako najstarszego krzewiciela oświaty w naszej ojczyźnie, ale nie uważam się za obcego onemu od czasu, jak Bogu po łobazo się powołać mnie na kat. drę metropolji moskiewskiej. W moim wieku, obok licznych obowiązków moich, nie mogę rościć nadziei, abym zdołał okazać szczególny zasług uniwersytetowi; ale poczytuję moim obowiązkiem wznosić do Boga modły za szanownych nauczycieli i elewów uniwersytetu, aby postępowali na drodze prawdziwej oświaty dla chwały Boskiej i pomyślności naszej ojczyzny. Z szacunkiem i życzliwością mam zaszczyt być j. w. pana najniższym sługą, Inocenty, metropolita moskiewski. (Siew. Pocz.)

* (O zatoniętej fregacie „Aleksander Newski“). *Kron. Wiest* pisze: Dopiero teraz odbieramy prywatne doniesienia z miejsca wypadku. Czytaliśmy niektóre z tych listów i nie znaleźliśmy w nich innych szczegółów, prócz wiadomych już czytelnikom z doniesienia lejtnanta Lang'a, nadesłanego z Lemwigu. Co się tycze fregaty, donoszą z Harbere 16 (28) września, że zaryta jest w piasku na 12 stóp głęboko i pograża na w wodzie na 50 cali. W chwili pisania tego listu, na brzegu jutlandzkim dał ostry wiatr południowo-zachodni, komunikacja z zatoniętą fregatą była przerwana, a korespondent sądził, że skutkiem tego wiatru fregata będzie w gorszym położeniu. W ogólności, na miejscu, zdaje się, sądzić, że ocalenie fregaty jest niepodobnem; ale że zrab jej do połowy pograżony w piasku, może dotrzeć do wiosny i że będzie można uratować z fregaty działa, maszyny i inne kosztowne rzeczy. Po ocaleniu żałogi z fregaty, wiatr wkrótce ustał, i spokojność powietrza trwała do 16 września. W tym przeciągu czasu zdołano uratować z fregaty wiele efektów oficerskich i żołnierskich, jakkolwiek uszkodzonych od morskiej wody, i przeniesiono je na brzeg. Ciało lejtnanta Zarina i majtki Jaka Szyszona, zostały znalezione i pogrzebane 15 września. Na mogile Zarina postawiono biały krzyż marmurowy, który przypadkowo wieziony był na fregacie przez jednego z oficerów. Ciało barona E. Ikskula i inoich marynarzy niezaleziono. Z doniesień prywatnych dowiedzieliśmy się o nazwisku dzielnego majtki, który rzucił się w pływ aby dostać spławik racy ochronnej, i któremu udało się sięgnąć go do fregaty: majtek ten zowie się *Maslennikow*.

* (Żałoga z fregaty „Aleksander Newski“). Z Kopenhagi 25-go września v. s. telegrafują: „Dzisiaj żałoga i oficerowie zatoniętej fregaty srurowej „Aleksander Newski“, udają się do Kronsztadu na parowych fregatach „Smieły“ i „Rurik“ i na fregacie srurowej duńskiej „Seeland“. W tymże telegramie zawiadamiają, że fregata duńska „Seeland“ po wysadzeniu żałogi naszej, ma niezwłocznie powrócić do Kopenhagi. Na tej fregacie przybędzie 262 ludzi żałogi „Aleksander Newski“, wraz z rzeczami Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza. (Kronst. Wied.)

* (O utonionych przy rozbięciu się fregaty „Aleksander Newski“ oficerach). Taż gazeta pisze: że w Kronsztadzie szczególnie żalują straty dwóch młodych oficerów, którzy stali się ofiarą nieszczęsnego wypadku z tą fregatą. Obadwa należeli do liczby najdzielniejszych i ukształconych młodych oficerów marynarki naszej; obadwa byli poważani i lubieni od swych kolegów. Lejtnant Aleksander Zarin, starszy z nich, był synem zasłużonego admirała, znakomitego obrońcy Sewastopola; bardzo był lubiony przez swoich kolegów i znajomych i odznaczał się otwartością i szlachetnością charakteru. Pływał doskonale i był odważny czasem bez granic. W czasie utonięcia miał 23 lata wieku; zostawał w służbie od roku 1860, będąc awansowany na oficera w r. 1863, a na lejtnana w r. 1867. Jakkolwiek młody wiekiem A. Zarin, odbył wiele podróży morskich i obok szczęśliwego usposobienia i pięknych zdolności, używał w marynarce naszej chlubnej reputacji dobrego młodego marynarza. Lejtnant baron Emil Ikskul von Hildebrandt był młodszym od lejtnanta Zarina. Wstąpił do marynarki jako junkier w roku 1860; a w roku 1864 awansował na oficera, nakoniec 1 stycznia 1868 r. otrzymał stopień lejtnanta. Rozpoczął on swą służbę na fregacie „Generał admirał“ na morzu Śródziemnem, i pomiędzy swemi kolegami miał reputację ukształconego młodego oficera, całkiem oddanego swemu powołaniu. Liczni przyjaciele i koledzy s. p. lejtnanta Aleksandra

Zarina odprawili po nim ekzekwie w cerkwi św. Mikołaja. Słyszeliśmy, że w gronie kolegów i przyjaciół nieboszczyka, powstała piękna myśl zebrania składki na pobudowanie łodzi ochronnej dla jednej z istniejących stacji ratunkowych. Łódź ta na pamiątkę s. p. Zarina, ma być nazwana jego imieniem.

* (Kolej żelazna z Poti do Kutaisu). Z Su hum-Kale donosi korespondent do *Rus. Wied.*, że na kolei żelaznej z Poti do Kutaisu są prawie założone szyny, ale nie wiadomo, czy w tym roku będzie gotowy nasyp drogi do Tyflisu. Budowa portu w Poti, podług twierdzenia korespondenta, postępuje bardzo opieszale.

* (Z Rusi chołmskiej). Do *Słowa lwowskiego* piszą z Hrubieszowa: „Wiadomość podana przez *Narodówkę*, jakoby najprzewielebniejszy biskup Kuziemski, podczas swego pobytu w Hrubieszowie, wstępował do kościoła łacińskiego dla tego powodu, że nie ma tam kościoła grecko-unickiego, — jest całkiem bezzasadna. W Hrubieszowie jest kościół unicki, większy i piękniejszy od kościoła łacińskiego, jeden zaś z pobożnych mieszkańców Hrubieszowa, p. Gaponi, zbudował przy tym kościele nową, piękną dzwonicę, która poświęconą została niedawno (18 sierpnia). Powiedzieć także wypada *Narodówce*, że podczas gdy sprawa kościoła łacińskiego na Rusi chołmskiej upada z każdym dniem coraz bardziej, sprawa kościoła ruskiego przeciwnie wznosi się coraz bardziej do dawnej swojej chwały i do dawnego blasku. Tak, w Hrubieszowie, księża rusko-unicy, pod kierunkiem proboszcza miejscowego, księdza Śmigielskiego, założyli „Bursę” ruską, na wzór istniejącej u was w Kołomyi. Tak sąsiednie duchowieństwo, jak i nowo konsekrowany nasz biskup, dali środki dostateczne na utrzymanie tej bursy, noszącej imię Kuziemskiego. Z radością donosimy wam, że unicy tutejsi kochają i poważają swego nowego biskupa. Złośliwe wieści, szerzone przez polaków przed jego przybyciem do diecezji, nie wywarły na rosjan tutejszych najmniejszego wpływu.

Wypadki w Hiszpanji.

* *Madryt, 13 (1) października.* Rząd tymczasowy kazał zaprzeczyć pogłosce, jakoby zamierzał ustanowić znaczny podatek od renty państwa. Wczoraj odbyło się zgromadzenie obywateli opłacających największe podatki, w celu naradzenia się co do pożyczki. (*Wolffs T. B.*)

* *Madryt, 13 (1) października.* Podług otrzymanego tu telegramu ambasady z Hawany, generał-kapitan wyspy Kuby znał rząd tymczasowy. Rząd wydał dekret, pozwalający generałom, oficerom i żołnierzom, którzy byli zmuszeni opuścić kraj dla powodów politycznych, wrócić do służby, z zachowaniem dawnych praw starszeństwa i prawa do pensji emerytalnej tak dla nich samych jak i dla ich rodzin. — Generał Caballero de Roda został mianowany generałem-dyrektorem artylerji, generał zaś Pierrad posunięty został na generała-porucznika. — Junta zaproponowała rządowi zniesienie kongregacji zakonnych założonych w r. 1835, wraz z ich przywilejami, i dozwolenie członkom wszystkich kongregacji religijnych powrotu do życia obywatelskiego. Dekretem ministra sprawiedliwości, zniesiony został w Hiszpanji zakon jezuitów; zakłady tego zgromadzenia zostaną zamknięte, majątek zaś jego ruchomy i nieruchomy ma być skonfiskowany na korzyść ludu. Komora celna miasta Madrytu zniesioną została z mocy dekretu ministra skarbu; komory celne graniczne zostaną zreorganizowane. Straż ziemska została rozwiązana. (*Tamże.*)

* *Madryt, 13 (1) października.* Gazety ogłaszają list Espartery do marszałka Serrano, w którym oświadcza on w swoim i swoich przyjaciół imieniu, że popierać będzie wszystkimi siłami rząd reprezentujący zasadę wszechwładztwa ludowego. (*Tamże.*)

* *Paryż, 13 (1) października.* *Liberté* ogłasza list Girardin'a do Prima, w którym powiedziano, że list Prima, ogłoszony wczoraj w *Gaulois*, nie mieści w sobie prawdziwego hasła rewolucji hiszpańskiej; Girardin wyraża przekonanie, że rzeczpospolita jest jedyną formą stosowną dla Hiszpanji. — Toż pismo donosi, że hr. Girgenti przybył do Paryża. — Podług wiadomości otrzymanych tu z Hiszpanji, arcybiskup Walladolidu nie chce uznać junty tamecznej. (*Tamże.*)

* *Londyn, 14 (2) października.* Z Waszyngtonu donoszą przez telegraf pod datą wczorajszą, że rząd Stanów Zjednoczonych zatwierdził azznanie rządu hiszpańskiego przez posła amerykańskiego Hale w Madrycie. (*Tamże.*)

* *Köln. Ztg.* donosi: W Madrycie mają być ogłoszone lada dzień dwa ważne dokumenta, mianowicie manifest nowego gabinetu hiszpańskiego do ludu hiszpańskiego i okólnik nowego ministra spraw za-

granicznych, obejmujący program nowego rządu hiszpańskiego. W obu tych dokumentach zapowiedzianem będzie, że kortezy* ustawodawcze zostaną natychmiast zwołane, i że w oczekiwaniu na ich zgromadzenie się, rząd dołoży wszelkich starań, ażeby wprowadzić Hiszpanię na drogę liberalną, która będzie tak szeroką i radykalną, o ile na to pozwala monarchja konstytucyjna, którą gabinet uważa za jedyną formę rządu, możebną na teraz w Hiszpanji. Naturalnie, że w dokumentach tych nie będzie wzmiankowana osoba, która ma być postawioną na czele rządu konstytucyjnego, wiadomo bowiem, że tak rząd tymczasowy, jak i gabinet, nie chcą uprzedzać uchwał kortezów ustawodawczych.

* *Liberté* ogłasza korespondencję z Madrytu, w której jest mowa o widzeniu się, w dniu 8-m b. m., Prima z don Manuelem Rivero. Widzenie się to trwało przeszło godzinę i powinno być uważane jako wydarzenie dość wielkiej doniosłości, które musiało zaniepokoić przewodców rozmaitych stronnictw. Rzeczywiście Rivero, przewodca stronnictwa demokratycznego, po naradzie z margrabią Castillejos i prawdopodobnie na skutek zawartej z nim umowy, zawiadomił wszystkie junty półwyspu, że demokraci hiszpańscy postanowili dać rządowi poparcie. Rząd zaś, o czem nikt nie wątpi, uosobiony jest w generała Prim, Orense, który reprezentuje wśród demokracji odcień bardziej naprzód posunięty, przyłączy się zapewne do tej manifestacji pojednawczej.

* Zamach na życie p. Perez Ruiz'a, sekretarza prywatnego p. Gonzales'a Bravo, wywołał w Madrycie powszechne oburzenie. Prezes ministrów, generał Serrano, powiedział na posiedzeniu rady ministerjalnej kilka wyrazów energicznych z powodu tego smutnego wypadku i wynurzył przekonanie, że gwardja narodowa powinna być nie rozwiązana, lecz oczyszczona tylko z żywiołów niebezpiecznych. Na niebezpieczeństwo, minister natrafi prawdopodobnie na opozycję ze strony Escalante'go, który po usunięciu się marszałka Concha, posunięty został przez gwardję narodową z podpułkownika na generała. Zdaje się, że Serrano nie chce zatwierdzić tej nominacji, pochodzącej od ludu, gdyż dotąd jeszcze tytułuje Escalante'go podpułkownikiem. Jeżeli ten ostatni zechce przyjąć względem rządu postawę nieprzyjacielską, w takim razie może wyjść zład wielkie nieszczęście, gdyż mieć on będzie zawsze po swej stronie robotników, których uzbroił. Zresztą nie ma powodu do obawiania się czegoś podobnego, dopóki p. Rivero będzie po stronie gabinetu. Proponowano p. Rivero stanowisko ministra spraw wewnętrznych, którego atoli nie przyjął i oświadczył, że nie może być jedynym reprezentantem stronnictwa demokratycznego w ministerstwie. — Zarządzono śledztwo przeciw oficerom, którzy dali powód do rozlewu krwi w Bejar. (*Cor. Hav. Bul.*)

* *La Patr* z dnia 14 października pisze: Godnym jest uwagi fakt następujący. Czterdzieści ośm miast stanowiących stolicę intendentur, na które podzieloną została administracja Hiszpanji, przesyłały pod dniem 10 października wiadomość o swoim przystąpieniu do rządu tymczasowego w Madrycie. Z tych czterdziestu ośmiu miast, dziewięć tylko za pośrednictwem swoich junt zgodziło się na program mniej lub więcej rewolucyjny i antidynastyczny; trzydzieści zaś miast przyjęło program umiarkowany, i oświadczając się za formą monarchiczną, nie wniosło kwestji dynastji. Siedem tylko miast okazało nieprzyjazne usposobienie dla duchowieństwa, a pomiędzy nimi znajduje się Sewilla, która zarządziła zamknięcie kilku kościołów. Środek ten nie został jeszcze wprowadzony w wykonanie z powodu postawy ludności. Inne miasta wystąpiły nieprzyjacieńczo przeciwko obrządkom religijnym. W Madrycie przygotowują dekret w celu zwołania zgromadzenia ustawodawczego, i co do tego aktu uroczystego postanowiono, jak się zdaje, trzymać się życzeń prowincji. Głosowanie będzie jak najrozleglejsze. Każdy hiszpan mający dwadzieścia jeden lat skończonych i używający praw cywilnych i politycznych, będzie powołany do głosowania. Licząc wogóle na dwa miliony przeszło wyborców. Głosowanie odbywać się będzie w każdym siedlisku gminy, których liczba składa się z około 9,500. Podobna liczba prawie znajduje się wsi i osad, które nie tworzą gmin; głosować one będą w sąsiednich okręgach wyborczych. Głosowanie będzie tajne. Ci, którzy nie umieją pisać, dawać będą swoje głosy w obecności prezesa zgromadzenia. Liczba członków ustawodawczych obliczona w stosunku do ludności, składać się będzie z 350. Głosowanie odbędzie się dnia 15 listopada, a zebranie się kortezów nastąpi 15 grudnia. Tę przerwę pomiędzy głosowaniem a zebraniem się ciała ustawodawczego postanowiono dla tego, ażeby deputowani z wysp Kuby, Porto-Rico i innych posiadłości; jak np. z wysp

filipińskich, mieli czas przybyć do Madrytu. Powyższy program przyjęty jest dziś, jak się zdaje, przynajmniej w głównych zasadach. — Generał Dulce ma wkrótce odjechać dla objęcia głównego zarządu nad wyspą Kubą. — Konsulowie generalni w Honduras i Costa Rica przesyłali listy z doniesieniem o uznaniu przez nich junty, która odpowiedziała, że spodziewa się, że za ich przykładem pójda wszystkie rzeczpospolite amerykańskie. — W towarzystwie p. Orense, margr. d'Albaida, przybył do Madrytu inny także demokrat, p. Emmanuel Magellan.

Austrja i Ziemie słowiańskie

* (Położenie Galicji). W artykule wstępnym *Słowa lwowskiego* powiedziano między innemi: „Dwie wiadomości przyniosły Rusi galicyjskiej niejaką w jej cierpieniach pociechę. Hr. Gołuchowski usunął się, sejm zaś ukończył dziś (28 go września v. s.) swe posiedzenia! W ten sposób usunięte zostały w części dla Rusi powody do złości, lecz czy prędko znikną one całkiem wraz z ich następstwami? Trudno odpowiedzieć. Ruś odetchnęła o tyle, iż jeden z jawnych jej wrogów zdjął z siebie maskę urzędowości i że ona, Ruś, nie będzie już lżona z wysokości trybuny sejmowej, publicznie, — przynajmniej na jakiś czas, jeżeli nie na zawsze; lecz krzywda, wyrażona ojczyźnie ukazami patrioty polskiego, który stał na czele zarządu, i uchwałami jego „większości”, będą jeszcze ciężkie, dopóki nie ulegną zupełnej zmianie warunki bytu ziemi halickiej. Nie tracimy nadziei, że „tymczasowe” położenie skończy się dla naszej Rusi z takimże powodzeniem, z jakim skończyło się ono w innych krajach, w których panowało położenie anormalne. Bóg z nami!”

* (Kwestja czeska. — Sprawy galicyjskie). *Wiedeń, 12 października.* Pomimo wydania rozporządzeń wyjątkowych dla stolicy Czech, i pomimo energicznej proklamacji nowego namiestnika, barona Kollera, przyszło znowu wczoraj w Pradze do naruszenia spokojności, przyczem musiano uciec się do użycia siły zbrojnej. Telegramy, które otrzymano w ciągu nocy, przedstawiają rozruchy te wgroźnym światłem, podczas gdy podróżni, którzy przybyli z Pragi pociągami pośpiesznym, opowiadają, że były to raczej rozruchy spowodowane przez uliczników. Prawda, jak to zwykle bywa w podobnych wypadkach, musi leżeć pośrodku tych dwóch wersji. Wicherzyciele prażscy powinni by atoli postarać się o to, ażeby nie nadużyć cierpliwości nowego namiestnika, albowiem baron Koller znany jest powszechnie jako bardzo energiczny generał, który nie paści bezkarnie nowe nadużycia. Amansował on dopiero dwa lata temu na feldmarszałka-porucznika, lecz pomimo to powiadają, że powierzone mu zostanie także dowództwo naczelne w Czechach, przez co wznowiona zostanie praktykowana przedtem w Węgrzech i w prowincjach włoskich kumulacja w jednych i tychże samych rękach obowiązków gubernatora cywilnego i wojennego. Dotychczasowy generał dowodzący w Czechach, książę Montenuovo, ma otrzymać za kilka dni emeryturę, tak samo jak i baron Kellersperg, którego administracji zbyt powolnej i ustępowej zbyt wielkim względem arystokracji opozycyjnej, sfery urzędowe przypisują obecnie całą winę teraźniejszego smutnego położenia rzeczy w Czechach. Dzisiejsze pisma wieczorne pochwalają po większej części rozporządzenia ministerjalne co do Czech, i nawet te pisma demokratyczne, dla których każde rozporządzenie wyjątkowe jest *a priori* zgrozą, przyznają, że postąpienie ministerstwa jest zgodne z konstytucją i wynurzają jedynie wątpliwość, czy takie środki zdołają przywrócić w Czechach spokojność, zwłaszcza zaś zadowolenie. — Pisma wiedeńskie wspominają że zgrozą o mowie, którą książę Leon Sapieha, marszałek sejmku galicyjskiego, miał onegdaj przy zamknięciu posiedzeń tegoż sejmku. Książę Sapieha nietylko przypisuje większości sejmku zasługę postępowania zgodnego z konstytucją i prawami, oraz powodowania się w każdym czasie interesem państwa, jako celem najwyższym, lecz nawet obwinia prasę przyjazną konstytucji i pośrednio samo ministerstwo cislitawskie, które przez fałszywe przedstawianie położenia rzeczy, spowodowały zaniechanie podróży cesarza do Galicji, uwolnienie od obowiązków namiestnika hr. Gołuchowskiego i wywołanie przez to niebezpiecznego rozdwojenia pomiędzy polakami galicyjskimi i państwem austriackim. W końcu książę Sapieha wynurzył nadzieję, że wkrótce wszystko zmieni się, że cesarz i cesarzowa austriaccy przybędą jeszcze do Galicji i że hr. Gołuchowski, który położył dla swych ziomków tak wielkie zasługi, wróci jeszcze na swe dawne stanowisko. W Wiedniu upatrują w tej mowie prawdziwe bliźnierstwo, i pisma liberalne wątpią, ażeby po takich oświadczeniach, książę Sapieha mógł pozostać nadal na swem stanowisku zwierzchnika reprezentacji krajowej i organu

Ameryka.

autonomicznego prowincji; zdaje się atoli, że ministerstwo nie bierze jeszcze tych rzeczy tak ostro i że zwlekać będzie ze środkami energicznymi względem większości sejmu galicyjskiego do rady państwa, da możliwość dokładnego oceny położenia rzeczy. Nastąpi zaś to wkrótce, albowiem posiedzenia rady państwa otwarte zostaną 17-go b. m. (Nordd. A. Z.).

* (Delegacja miejska). Praga, 13 października. Na dzisiejszym posiedzeniu delegowanych miejskich odczytany został reskrypt namiestnika generała Kollera, dotyczący najwyższego rozporządzenia co do bezwzględnego zastąpienia przez policję rządową policji gminnej. Wniosek rady miejskiej co do poddania się pod to rozporządzenie, z pewnym jednak zastrzeżeniem ze strony gminy, został prawie jednoznacznie przyjęty. Przyjęto także wniosek Pałackiego co do ogłoszenia usprawiedliwienia postawy policji i rady miejskiej podczas ostatnich wypadków. (Cor. Bür.).

Francja.

* (Margr. de Moustier). France pisze pod datą 13-go października: „Błędnie doniosły niektóre dzienniki, jakoby margr. de Moustier udał się do Biarritz. Minister spraw zagranicznych bawi obecnie w swych dobrach w departamencie du Doubs i wróci do Paryża w przyszły piątek.”

Włochy i Rzym.

* (Komisja austro-włoska). Dla załatwienia niektórych w zawieszaniu jeszcze będących rozstrzeżeń co do własności pomiędzy Austrią i Włochami, zgromadzi się wkrótce w Wenecji komisja pełnomocników obu tych państw. Chodzi głównie o wynagrodzenie za szkody, zrażone prowincjom wenecjańskim ostatnią wojną. W parlamencie włoskim wyrzucone zostało przekonanie, że Austria powinna wziąć udział w tem wynagrodzeniu, podczas gdy rząd austriacki obstawał dotąd przy zdaniu, że rząd włoski, wraz z objęciem Wenecjańskiego w posiadanie, podjął się także ciężarów co do tego kraju, i że przeto rzeczą jest rządu włoskiego wynagrodzić swych poddanych za poniesione przez nich straty, spowodowane wojną. Rząd włoski zasięgał co do tego oświadczenia rządu austriackiego zdanie prawników koronnych, lecz ponieważ opinie ich w tym względzie były niejednoznaczne, przeto zasięgało także radę innych osób kompetentnych. Obecnie jest nadzieja, że sprawa ta załatwiona zostanie na drodze ustępstw wzajemnych, co ze strony Austrii dowodzi już to, iż zgodziła się ona na mianowanie pełnomocnika, który weźmie udział w naradach wyżej wspomnianej komisji. (Nordd. A. Z.).

Anglja.

* (Sprawy indyjskie). Dzienniki stronnictwa torysów nie podzielają w kwestji indyjskiej zdania dzienników liberalnych, jak to uczyniły niedawno Times i Daily News; podczas gdy pierwsze przestraszają się możliwymi następstwami i możebnym nowym ooszerzeniem granic mocarstwa angielskiego na północno zachodniej granicy jego obecnych posiadłości, Standard i Morning Herald radzą, ażeby nabyto terytorjum rozciągające się na północ-zachód od Pendżabu. Ostatnie to zdanie zdaje się obecnie przeważać nad innymi, i przyszła dymisja sir Johna Lawrence, obecnego gubernatora Indji i stronnika polityki pokojowej i umiarkowanej tem dokładniej objaśnić może, czy gabinet londyński trzymać się będzie zdania wynurzonego przez Standard'a i Herald'a. Korespondent uważa te dążności polityki angielskiej za wyjaśnienie systemu rozwiniętego przez p. Dizraeli na pełnym posiedzeniu izby gmin, według którego Anglja powołana być ma do odgrywania w przyszłości roli mocarstwa więcej azjatyckiego niż europejskiego. Z drugiej strony znów, szef gabinetu liczy zapewne na dodanie przez projektowaną wyprawę na północ-zachód Indji angielskich nowego blasku kierowanemu przez siebie ministerstwu i na zapewnienie go przed szansami odnowionej izby gmin. Pod tym względem mógł on znaleźć pewną zachętę, jaką zjednało dla jego administracji świetne powodzenie wyprawy abisyjskiej. Ale czy wyprawa przygotowywana obecnie, a która napotka na ogromne trudności, do jakich sąsiedztwo Afganistanu najmniej się jeszcze przyczynia, może tak szybko być doprowadzoną do pomyślnego rezultatu, jak ta, w której Teodoros stał się ofiarą, to jest pytanie. W każdym razie, rezolucja z jaką rząd angielski rzuca się w awanturę niebezpieczną w oddalonej części świata, a która zapewne wymagać będzie użycia znacznych sił, dowodzi, że Anglja postanowiła coraz mniej zajmować się sprawami europejskimi, a chwycić się rzeczywiście roli azjatyckiej nakreślonej jej przez p. izraelskiego. (Nord).

* (Stany południowe). Wzburzenie umysłów w stanach południowych Amerykańskiej, jest ciągle bardzo groźne. Generał Meade, który postany został niedawno przez prezydenta Johnsona do Georgji, dla objęcia tam dowództwa i dla wyprowadzenia śledztwa co do rozruchów zaszłych w Camilla, otrzymał obecnie od ministerstwa wojny polecenie, dawać także władzom cywilnym w Alabamie poparcie dla utrzymania porządku. Dowództwo tymczasowe w Tennessee, z powodu nieobecności generała Thomasa, powierzone zostało Gordonowi Granger. (Nordd. A. Z.).

Korespondencja Dziennika Warszawskiego

Neapol, 8 października.

Dążenia ministra marynarki. — Wypadek w kościele de la Giorgia. — Wrażenie sprawione w Rzymie przez rewolucję hiszpańską.

Minister marynarki usunął z czynnej służby kontradmirała Anguissola, za bardzo blagą sprawę, i pomimo tego że sąd wojenny, pod który został oddany, uznał go za niewinnego. Fakt ten, który poprzedziło usunięcie ze służby czynnej wiceadmirała Vacca i kapitana okrętu D'Amico, obu neapolitańczyków, wywołało straszną burzę w naszej prasie, która dowodzi, że minister marynarki chce jakim bądź kosztem, jeżeli nie pozbyć się zupełnie żywołu neapolitańskiego, co jest niemożliwym, to przynajmniej odjąć wszystkim neapolitańczykom zajmującym wyższe posady cały ich wpływ bezpośredni w zarządzaniu sprawami marynarki.

Onegdaj, podczas niesporów w kościele de la Giorgia padł strzał z jednego z górnych okien i ranik ciężko budowniczego Monzani. Zrobiła się wielka wrzawa w kościele, a policja dotąd nie mogła odkryć zżądany był wystrzał. Po cichu szepczą, iż widziano jak padł z domu deputowanego radykalnego Matina, ale brak dowodów, a sprawiedliwość uznała za roztropne jeszcze nie wymieniać tego nazwiska, co nakazuje i mnie zachować jak największą oględność. Wczoraj w chwili kiedy chirurgowie dobywali kulę wspomnianemu budowniczemu Monzani, bólesci fizycznie takie sprawiły wrażenie na pacjencie, że w skutku ataku apoplektycznego umarł na miejscu i dziś odprawiono egzekwie nad jego zwłokami w tymże samym kościele de la Giorgia.

Na dworze rzymskim panuje wielki przestach od czasu dojścia wiadomości o smutnym końcu panowania Izabelli II. W pierwszej chwili przerażenie było takie, iż stracono zupełnie głowę; dawano rozkazy i cofano je, tak, że władze nie mogły sobie dać rady. Wyobrażono sobie, niewiadomo z jakiego powodu, iż lada chwila wybuchnie rewolucja w mieście. Najbardziej zatwożyły papieża ostrzeżenia nadesłane przez komitety neokatolickie z Paryża co do podejrzanych żywołów wolnomularstwa, które wkrały się w szeregi armji papieżkiej, w celu jej zdemoralizowania. W skutku tego papież wydał stanowczy rozkaz wstrzymania wszędzie wysyłki nowych rekrutów do wojska, zalecając zarazem ściśle zbadać przeszłość wszystkich ochotników, którzy niedawno weszli do szeregów armji papieżkiej. G. P.

Korespondencja Handlowa Dzien. Warsz.

Gdańsk, 10 października.

Pogoda piękna, noc chłodna i małe przymrozki. Wiatr zachodni.

W Anglii tranzakcje zbożowe bardzo spokojne, jednakże z powodu małych dowozów krajowych, ceny pszenicy angielskiej w początku tygodnia utrzymały się bez zmiany, a na niektórych targach prowincjonalnych nawet o 1 szyling na kwarterze się podniosły, w ostatnich dniach jednakże miały słabszą tendencję. Pszenica importowana w ogóle mało była żądaną, gatunki podrzędne sprzedawano o 1 szyling na kwarterze taniej, lecz wyborowy towar żadnego nie doznał zniżenia. Dobry jęczmień utrzymał się w cenie, średnie gatunki tańsze. Stary owies osiągał, ceny zeszlotygodniowe, świeży o 1/2 szylinga tańszy. Groch bez zmiany.

We Francji zeszlotygodniowy ożywieńszy pokup, podniecił nadzieję, że ceny się podniosą. Dowozy krajowe zatem znacznie się powiększyły i żądano powszechnie w początku tygodnia 50 centimów podwyższenia na 120 kilogramów, lecz gdy tych osiągnąć nie zdano, sprzedawano wszystkie gatunki pszenicy po cenach zeszłego tygodnia, a na niektórych placach nawet o 30—40 centimów taniej. Żyto utrzymało się bez zmiany i znajduje chętnych odbiorców dla północnej Francji i Belgji.

Na naszym placu pomimo małych dowozów pokup był słaby ceny pszenicy od samego początku tygodnia się zachwiały i gatunki wyborowe białe i szkliste stopniowo o 7—8 guldenów na łaszcie staniały. Towar

jasnopstry w pierwszych dniach więcej był żądany i mniej w cenie się cofnął, dziś jednakże wszystkie gatunki placono o 5 flor. niżej jak wczoraj. Ceny żyta w pierwszych dniach miały tendencję do wzmocnienia się, w następstwie osłabły i dziś o 5 flor. na łaszcie niższe jak zeszłej soboty. Groch i jęczmień o 6—8 guld. tańsze. W przeciągu tygodnia sprzedano pszenicy łasztów 1,100, żyta 350, jęczmienia 120, owsa 20, grochu 80, rzepiku i rzepiku 20. Placono za korzec polski wagi pszenicy wysoko psstrej funt. 249 do 258 złp. 50 gr. 18 do złp. 52 gr. 28; pszenicy białej funt. 243 do 252 złp. 51 gr. 15 do złp. 55; pszenicy szklistej funt. 247 do 258 złp. 50 gr. 18 do złp. 52; pszenicy ordynaryjnej funt. 237 do 249 złp. 39 gr. 22 do złp. 46 gr. 29; żyta funt. 231 do 245 złp. 35 gr. 7 do złp. 37 gr. 28; jęczmienia złp. 31 gr. 18 do złp. 35 gr. 20; owsa złp. 18 gr. 2 do złp. 21 gr. 20; grochu złp. 36 gr. 4 do złp. 40 gr. 20; rzepiku i rzepiku złp. 43 gr. 11 do złp. 49 gr. 22.

Kursa zamian: Amsterdam 142 5/8, Hamburg 150 5/8, Londyn 6.23 1/8, Warszawa 83 7/8.

Aleksander Makowski i Spółka.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI

* (Zakłady garbarskie p. Jana Henryka Liedkiego w Warszawie i stopień dzisiejszego ich rozwoju). Niedawno mieliśmy sposobność zwiedzić garbarnię p. Jana Henryka Liedkiego, zajmującą obszerne terytorjum na powierzchni 16,352 łokci kwadratowych, z trzema frontami, przy ulicy Żelaznej, Ogrodowej i Lesznej, oznaczonej numerami 1134—837—i 699. Kto powierzchownie o rekedziach ma wyobrażenie, kto zna garbarstwo zaledwie z nomenklatury, kto zwykł w nim domyślać się samej tylko prozaicznej strony, niech zajrzy do garbarni p. Liedkiego, gdzie niezem niezrażony mózół, trud i wytrwała praca w różnych kierunkach fabrycznego przemysłu rozpostarły swe silne ramiona, i ten niebawem przyzna się do błędnych pojęć, ożywionych uczuciem szacunku i poważania, nietylko dla samego fachu, ale nietylko dla właściciela fabryki, ale nawet dla najniższego jej pracownika. Nie produkują tu błyskotek czosowobawiających oko, lub cacek buduarowych, które wyplaszają lada powiew zmiennej fantazji; garbarstwo bowiem należy do tych profesji, bez których społeczeństwo obyć się nie może; produkuje ono wyrób, który się nigdy nie obawiał i nie obawia zmiany i mody. Rząd może zaiste znaleźć profesję, któraby się wyrobami garbarskimi posilkować nie musiała; nie masz człowieka w najwyższych warstwach, któryby skóry nie potrzebował. Jeżeli która z profesji, to niestety zaprzeczenia garbarstwo, ze względu na ciężkie i niezwykle męczące i pokonywane w zadaniu swe trudności, zasługuje na poważanie ogółu; niedawno bowiem dobry wyrób skór w kraju zwalnia od potrzeby sprowadzania tego artykułu z zagranicy, staje się na nasz artykułem handlu wywozowego, i tysiącu rodzinom daje pożyteczne zajęcie, przyczyniając się przez to do wzrostu narodowego bogactwa. Ale kończąc te słowa wstępne, od wypowiedzenia których po wstrzymać się nie mogliśmy, przejdźmy do samej fabryki p. Liedkiego, abyśmy z nią choć pobieżnie zapoznali czytelników naszych. — Wszedliśmy przez bramę domu frontowego od strony ulicy Żelaznej, gdzie się mieści kantor zakładu, tudzież ekspedycja i sprzedaż wyrobionego towaru, wznosi się po lewej stronie na długości dwóch dziedzińców budowla mieszcząca w sobie maszynę parową o sile 15 koni, młyn cały żelazny angielski do mielenia kory dębowej; młynek z francuskimi kamieniami do druzgotania i mielenia gałęzi dębowych, niemniej sieczkarnię tnącą cieżką korę. Aparatura ta dostarcza dziennie około 300 centnarów zwiorkowanego lub zmielonego dębu. W tej samej budowli są urządzone trzy cylindrowe wielkie folusze, mające po 15 stóp średnicy, obracane siłą pary, w których wychodzą z kadzi skóry oczyszczone są z wapna. Inny podobny folusz parowy służy do równego przesykania skór tłustością i zmiękczenia takowych. Obok nich funkcjonują folusze wyprawiające skóry mniejsze, jak baranie, cielęce i kozłowe na safiany; inne znów poruszane przez parę służy do zmiękczenia skór surowych. Warsztaty do garbowania skór in crude pomieszczone są w kilku budowlach, obok właściwych grub i kadzi. Farbiarnia skór i safiarów na różne kolory, zajmuje oddzielną budowę, w pobliżu której mieszczą się warsztaty lakiernicze. Dla warsztatów glansujących i szagrynujących, wzniesiona została przed kilku laty oddzielna obszerna jedno-piętrowa oficyna, gdzie dogodnie są pomieszczone maszyny francuzkie ze szklannymi i agatowymi blokami, czyli glansownikami. Interesującą przedstawia widok szczarnia lakiernicza z trzema wielkimi piecami, w których jeden może suszyć na raz 800 skór mniejszego wymiaru; dwa inne przeznaczone są do suszenia skór wielkich, jak wołowe lub końskie. W warsztatach garbujących skóry ze zwierząt wielkich,

zadziwiająco służące do ich gładzenia olbrzymie blaty marmurowe, których naliczyliśmy większych 4, a mniejszych 3. Suszarnia skór wielkich podeszwowyczych i mastykowych ogrzewana jest kanałami ulepszonego systemu, z zastosowaniem wentylacji francuskiej. Warsztatom rymarskim, gdzie robią się pasy transmisyjne dla maszyn parowych, cukrowni, młockarni i fabryk mechanicznych przychodzi w pomoc oddzielna maszyna, która zszyte pasy jednocześnie prasuje i obrzuca, inna znów ścieśnia ich końce przed zeszyciem. Nawiczej, zdaniem naszym budzą zajęcie niedawno urządzone warsztaty do wyrobu skór na sposób hamburski, które dziś w przemyśle garbarskim i handlu skórami, tak ważne zajmują stanowisko. W fabrykowaniu skór tych, zajmujących szczególną uwagę p. Lidke, ta sama jest zaprowadzona rutyna co w Hamburgu, i niezem też skóry tu fabrykowane, mianowicie na przyszwę do kamasy, cholewki lub tyłki, nie ustępują oryginalnym hamburskim, a są od nich znacznie tańsze. Pomiędzy przyborami do ich fabrykacji, zasługuje na wzmiankę oddzielna maszyna, która w jednej chwili za naciśnięciem wygina przyszwę na podbiciu i nadaje jej kształt gotowy do szycia w warsztatach szewskich. Jeżeli kto, to pp. majstrowie szewscy powinni nam robić buty i kamaszki ze skóry tak zwanej hamburskiej krajowego fabrykatu, skoro jak wielu się przekonało, że ostatnie są wytrzymalsze od zagranicznych; przez to jedynie możemy mieć tańsze i równotrawne obuwie. Nie używając skór zagranicznych, nie będziemy działać na ucisk i szkodę fabryk krajowych. Czas już otrząsnąć się z uprzedzeń przeciwko temu, co swoje; czas już zaprzestać płacić haracz obczyźnie. Mielibyśmy jeszcze wiele do powiedzenia o suszarniach przewiewnych, o składach piwnicznych i poddasznych, o środkach co do spożytkowania na opał zużytego już dębu, o spożytkowaniu sierści, włosów i t. d., i t. d., lecz ścieśniają nas w tej mierze ramy jedynie pobieżnego poglądu. Cztery przestronne podwórza rozdzielają bułowie fabryczne. Wszędzie przeprowadzony jest gaz do oświetlenia, wszędzie są rury parowe ocieplające lokale na zimę, wszędzie przewiewność i wentylacja dostateczna; wszędzie w dolnych pomieszczeniach, zwykłą i nietrwałą podłogę zastępuje asfalt, ułatwiający utrzymanie tak pożądanej w garbarniach czystości; wszędzie wreszcie rozprowadzona jest rura ni woda, którą dostarczają trzy niewyczerpane studnie. Ścieki z wszystkich dziedzińców i warsztatów kanalizacją podziemną spływają do jednego krytego zbiornika, z kąd znów odchodzą zdaleka za terytorjum fabryczne, aż do fosy zaokołowej ulicznym kanałem krytym, jaki przed trzema laty, z poświęceniem znacznego kapitału, prywatnym kosztem pp. Liedkie i Karola Szlenkiera właściciela sąsiedniej garbarni, wybudowany został. Budowle, warsztaty i składy są zabezpieczone w dwóch towarzystwach ogniowych. Każdy gatunek skóry wchodzący w zakres profesji garbarskiej, a do tego doskonałe skóry lakierow ne, lustrzanego polysku, trwałe i nietłamiwe, produkują zakłady obecnie opisane. W zakładach tych około stu robotników znajduje stały zarobek i utrzymanie. Wszyscy krajowcy, prawie wszyscy tu pod okiem p. Liedkie się wykształcili, tu się niektórzy postarżeli i tu swe dzieci mieszczą na dalszej nauce. Skóry p. Liedkiego najobszerniej mają zbytu w cesarstwie, gdzie szczególnie używają renomy; odchodzą także i zagranicę, z kąd częste fabryka ta odbiera zamówienia. Przemysłowe wystawy krajowe i zagraniczne, z zaszczytem dla opisywanego przez nas zakładu i z chlubą dla naszych fabryk, oceniały wyroby p. Liedkiego. Za wystawę warszawską w latach 1842 i 1857 otrzymał on dwa oddzielne medale. Wystawa londyńska w r. 1851 udarowała go również medalem. Wystawa londyńska z r. 1862 znalazła go godnym zaszczytnego uznania (honorable mention). Wystawa petersburska w r. 1861 przysłała mu wielki medal srebrny. Na wystawie moskiewskiej w r. 1863 dostąpił zaszczytnego pozyskania medalu złotego. Tyle zasłużonych trofeów, będących niepłonną ozdobą i szczytnym atestatem firmy, pomnożyła medalem powszechnym a wystawa paryska z r. z. P. Liedkie był pierwszym, któremu garbarstwo w kraju zawdzięcza rozpowszechniające się dziś ulepszenia, zwłaszcza w zastosowaniu siły i własności pary. On nadto pierwszy zaprowadził i ulepszył maszynę przecinającą skóry wielkie w pośrodku ich grubości na całą powierzchnię, na który to wynalazek pozyskał od rządu patent dziesięcioletni. Rodzina Liedkich na polu garbarskiego przemysłu należy niezaprzeczenie do najwięcej zasłużonych w kraju. Jeszcze ojciec właściciela opisanych tu zakładów s. p. Liedkie posiadał przy ulicy Ogrodowej pod N. 837, renomowaną garbarnię, która w r. 1842 doszczętnie prawie zgorzała, w czasie pamiętnego tam pożaru. Starszy syn p. Liedkiego, Jan, po zupełnem skończeniu nauk szkolnych, poświęcił się również profesji garbarskiej, lat kilka pracował w Anglii i Niemczech, a szczególnie w Hamburgu, będąc zaś dziś dyrygującym fabryką i czynną dla ojca podporą, jest rękojmią postępowych ulepszeń zakładu i

głównie zajmuje się wyprawą skór na sposób hamburski. Drugi syn Henryk tym samym postępuje torem. — Szczegóły powyższe wiernie tu skreślone przynoszą dowód, że wytrwałość, praca i silna wola prowadzą do ustalenia bytu i mienia; że zakład p. Liedkiego utrwalil już niezachwiane podstawy swej egzystencji, przekazując przykład godny naśladownictwa, i że młodzież generacji dzisiejszej byle tylko umiała oceniać dobrodziejstwa realnego fachu i nie zrażała się lada trudnością w tej gałęzi rękodzielniczego przemysłu, ma przed sobą zapewnioną przyszłość, obronę przeciwko wypadkom losu i rękojmię niezależności.

Rozkład jazdy na drodze żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.

od dnia 6 (18) września 1867 roku.
Pociąg osobowo-towarowy odchodzi codziennie ze stacji Praga o godzinie 10 przed południem; Miłosna o g. 10 m. 31; Dęba Wielkie (przystanek) o g. 10 m. 45; Mińsk o g. 11 m. 10 przed południem; Mrozy o g. 11 m. 44; Kotuń o g. 12 m. 17; Siedlce o g. 12 m. 51; Łuków o g. 1 m. 50; Międzyrzec o g. 2 m. 45; Biały o g. 3 m. 30; Chotyłowa o g. 4; — przychodzi do Terespoli o g. 4 m. 32.

Z Terespoli wychodzi o godzinie 11 m. 5 rano; z Chotyłowa o g. 11 m. 41; z Biały o g. 12 m. 12; z Międzyrzec o g. 1 m. 1; z Łukowa o g. 2; m. 0; z Siedlec o g. 2 m. 55; z Kotunia o g. 3 m. 22; z Mrozy o g. 4 m. 0; z Mińska o g. 4 m. 34; z Dęba-Wielkie (przystanek) o g. 4 m. 52; z Miłosny o g. 5 m. 7; — do Pragi przychodzi o g. 5 m. 36.

Warszawa, dnia 4 (16) Października.

Kalendarz.

W sobotę, 5 (15) października, — św. Wiktorji i Łucji pan. męz. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 29; zach. o godz. 5 min. 1.
W niedzielę, 6 (18) października, — św. Łukasza ewang. — Słońce wsch. o godz. 6 min. 31; zach. o godz. 4 min. 59.

Stan pogody.

Dziś z rana — 6 2 R. o godz. 6 z rana. o godz. 4 popoł.
Wczoraj. Barometr w milimetrach. 751.0 752.1
Termometr Reaum. . . . . + 6 5 + 7 9
Stan nieba. . . . . pochmurny pochmurny

Największe ciepło + 8 3 R. Najmniejsze ciepło 6 0 R
Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 1

Widowiska

TEATR WIELKI. — Dziś, w piątek, balet w 4-oh obrazach, **Katryzna córka bandyty.** — Osoby: Kataryzna dowodząca bandytami — panna *Couqui*; Diavolino jej poufały i zakochany w niej potajemnie — p. *Turczyłowicz*; *Salvator Rosa* — p. *Rzadec*; *Książę di Colle Albano* — p. *Owerto*; *Oficer oddziału ścigającego bandytów* — p. *Chronowski*; *Brygadiera tegoż oddziału* — pan *Marx*; *Filippuccio oberzysta* — p. *Puchalski*; *Zerlina jej córka* — panna *Grabowska*. — **Tance.** Solo; Tańce z ewolucjami; Scena z tańcami; Pas modeli; Los torreadores i Pas de neuf. — **Jutro**, w sobotę, tragedja *Marja Stuart* (5-te wystąpienie pni Modrzejewskiej). — **Wczoraj**, we czwartek, dawano na dochód p. Królikowskiego, tragedję *Zbojcy*, było osób 1078.

TEATR ROZMAITOŚCI. — **Jutro**, w sobotę, operetki komiczne: **Dziesięć cór na wydaniu** (z nowymi śpiewami podczas popisu koncertowego), i **Dzwonek**.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — **Codziennie**, od godziny 10 z rana do wieczora. — **Cena wejścia kop. 15; w niedzielę zaś i święta kop. 5.**

WYSTAWA OBRAZÓW I STAROŻYTNOŚCI p. Sulatyckiego (na Podwalu w domu Dyzmańskich). — **Codziennie**, od godziny 10 rano do 4 po południu. — **Cena wejścia kop. 10.**

PRADO (zakład gastronomiczno-spacerowy za rogatkami Wolskimi, dawniej Ohna). — **W każdą niedzielę i święto, Koncert.** — **Początek o godzinie 4 1/2.** — **Cena wejścia kop. 15.**

* Przyjechał do Warszawy: generał-lejtnant *Gezewicz*, z Radomska; — wyjechali: generał-majorowie: *Siwers*, do Petersburga; *Stakelberg*, do Berlina; rzeczywisty radca stanu szambelan dworu *J. C. M. hrabia Czapski*, do Wiednia; rzeczywisty radca stanu *Kaniewski*, do Połtawy; dymisjonowany generał-lejtnant *baron Korf*, do Petersburga.

* W dniu wczorajszym przyjechało koleją żel. warsz.-wied. i warsz.-bydg. osób 552, wyjechało osób 536, — koleją żel. warsz.-petersb. przyjechało osób 205, wyjechało osób 442; — koleją żelazną warsz.-teresp. przyjechało osób 189, wyjechało osób 177; — statkami parowymi przyjechało osób —, wyjechało osób —; w ogółle przyjechało osób 673, w tej liczbie z zagranicy 32, wyjechało osób 694, w tej liczbie za granicę 44.

* **Listy niewłaściwie do skrzynek pocztowych włożone**, w dniu 2 (14) b. m., pod adresem, a mianowicie: z używanymi markami: *Niewierzyn* w Nowym dworze, *Dubois* w Cholmie, *Kweszwski* w Nowym dworze, *Landau* w Pilicy, *Kotowicz* w Petersburgu, *Horwic* w Szydłowie, *Kotowski* w Czyżewie, *Iwanicka* w Olesie. — listów miejskich sztuk 6, wyjętych ze skrzynek pocztowych jako na koszt doręczone nie będą, — oraz 12 sztuk listów na koszt, dla wyekspedjowania wewnątrz kraju, jako z nienaklejonemi markami, wyprawione nie będą, i znajdują się w kancelarji pocztamtu do odebrania.

Dnia 3 (15) b. m. i roku, chorych w 8-miu cywilnych szpitalach: przybyło 81, wyzdrowiało 48, umarło 10, pozostało 1859 (mężczyzn 865, kobiet 994), z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 187, kobiet 178.

* W dniu 3 (15) bież. mies. i roku, urodziło się: **chrześcijan:** płci męskiej 10, płci żeńskiej 13; **starozakonnych:** płci męskiej 6, płci żeńskiej 5; razem 34, — zawarło śluby małżeńskie: par: **chrześcijan:** 5, — **starozakonnych:** —; — zmarło: **chrześcijan:** płci męskiej 12, płci żeńskiej 15; **starozakonnych:** płci męskiej 4, płci żeńskiej 4, razem 35.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

dnia 4 (16) Października 1867 r.

MONETY.		Za dane		Płacono	
		Ra.	K.	Ra.	K.
601-Imperjały Rosyjskie	.....	5	98		
Dukaty Holenderskie nowe, ważne	.....	3	40		
Frydryksy Pruskie	.....				
Pruski Kurant za 100 tal.	.....				

PAPIERY. (bez wartości kuponu)

Oblię Skarbu za rs. 100	.....	77	75
Bilety Skarbu Król. Pol. za rs. 100	.....		
Listy Zastawne III-go Okręsu Serji 2-jej za rs. 100	.....	102	
Certyfikaty Banku na Oblię Czyst. Lit. A po złp. 300 za sztukę	.....	51	
Lit. B po złp. 200 za sztukę z kuponem	.....	33	
Listy Zastawne III-go Okręsu Serji 1-jej za rs. 100	.....	84	78
Listy Zastawne III-go Okręsu Serji 2-jej za rs. 100	.....	80	75
Listy Likwidacyjne za rs. 100	.....	67	50
Dowody Kom. Centr. Likwid. za rs. 100	.....	35	
5 pożyczka rossij. Stiglitz za r. 1854 za rs. 100	.....		8
6 pożyczka rossij. Stiglitz za r. 1855 za rs. 100	.....		
Bilety Banku Cas. Ros. z r. 1860, za rs. 100	.....	88	85
Metaliki Lutowe za rs. 100	.....		10
Sierpniowe za rs. 100	.....		109
Rosyjska pożycz. prem. z 1864 r. 1	.....	131	
..... z 1866 r. 1	.....	132	50
Akcie Głównego Towarzystwa Rosyjskiego drug. se. 125	.....		119
Oblię Główn. Tow. Ros. Dróg Żel. po frank. 2000 za rs. 100	.....		
Akcie Drogi Żel. War.-Wied. za sztukę	.....		
Oblię Drogi Żel. War. W. po frank. 500 za sztukę	.....		
Akcie Drogi Żel. Warsz.-Bydgoskiej za rs. 100	.....	65	64
Akcie Żegluga Parow. Kraj. za rs. 100	.....		
Akcie Drogi Żel. Warsz.-Terespolskiej za rs. 100	.....		91
Oblię Kolei Żel.-War. Teresp. za rs. 100	.....		90
Akcie Drogi Żel. fab. Łódzkiej za rs. 100	.....		82

WEXLB.

Berlin	.....	2 m.	6	5	108	35
Wrocław	.....	2 m.	109	35	106	20
Gdańsk	.....	2 m.				
Hamburg	.....	2 m.				
Londyn	.....	3 m.	7	30		
Paryż	.....	2 m.	7	15		
Wiedeń	.....	2 m.	93	60		
Petersburg	.....	1 m.				
Moskwa	.....	1 m.				

* Wartość kuponu bież. od Listów Zastawnych. .... rs. 1 k. 26 1/2.
* .. od Listów Likwidacyjnych — rs. 1 k. 5 1/2.

KURSA TELEGRAFICZNE

AGENCYJA RUSSOŁFA OKRE z Berlina, d. 3 (16) Października 1867 roku

Z BERLINA		Kupują		Płacon	
5-ta Pożyczka Rosyjska	.....	84			
Oblię Skarbowe 4%	.....		84		
Listy Zastawne 4%	.....		93		
Bilety Banku Rosyjskiego	.....		91 1/2		
Weksle na Warszawę	.....		6 25 1/2		
do Petersburga 3 tygodn.	.....		15 1/2		
do Londynu 3 miesięczny	.....		87		
do Paryża 2 "	.....		85 1/2		
do Hamburga 2 "	.....		56 1/2		
do Wiednia 2 "	.....		67		
Akcie Rosyjskie	.....		83 1/2		
Kolej Terespolska	.....		83		
do Warszawsko-Wiedeńska	.....		79		
Listy Likwidacyjne	.....		60		
Nowa pożyczka premjowa 1-em	.....		116 1/2		
do na targu	.....		114 1/2		
do " dostawę	.....		58		
do " "	.....		56		
Z WIEDNIA.					
Weksle na Londyn	.....		115 90		
do Hamburga	.....		85 20		
do Paryża	.....		45 90		
Pożyczka Narodowa	.....		62 40		
5% Metaliki	.....		57 30		
Akcie Banku Kredytowego	.....		209 70		
Z PARYŻA.					
Renta 3%	.....		69 85		
Renta Włoska	.....		52 80		
Akcie Kredytu Ruchomego	.....		252		
Z LONDYNU					
3% Papiery (Consols)	.....		91 1/2		

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UW IADOMIENIA.

N. D. 5410. *Sąd Kryminalny w Kielcach.*
W zastosowaniu się do Najwyższego Uka-
zu z dnia 25 Kwietnia (7 Maja) 1850 r. i po-
stanowienia Rady Administracyjnej z dnia 16
(28) Października 1856 r., wzywa samowol-
nie bez pozwolenia Rządu za granicę Króle-
stwa Polskiego wyszłych i z miejsca tera-
niejszego pobytu niewiadomych.

1. Motla Szyszczycykiego, 2. Joska Liber-
mana, 3. Joska Rumianego starozakonnych-
mieszkańców miasta Działoszyna

4. Sobestjana Kaniosa, lat 24 mającego,
mieszkańca wsi Luhorzyca.

5. Józefa Misiaka, lat 32 mającego, miesz-
kańca wsi Wiktorowice gminy Luhorzyca,
dwóch ostatnich katolików, stanu włościan,
skiego, wszystkich z Powiatu Miechowskie-
go, którzy według powyższej wiadomości, ma-
ją przebywać w Cesarstwie Austriackim, aby
w ciągu miesięcy sześciu od daty zamiesz-
czenia po raz trzeci wezwania niniejszego w
Dzienniku Warszawskim do Królestwa Pol-
skiego wrócili i czy to osobiście, czy też
przez Władzę Policijną o powrocie swym
Sąd Kryminalny zawiadomili, lub w tymże
przeciągu czasu usprawiedliwienie powodów
nieprowadzenia dotychczas do kraju na pierw-
otne Władz tutejszych przez pisma publi-
czne wezwania, Sądowi Kryminalnemu nade-
stali, gdyż w razie nieuczynienia zadosyć ni-
niejszemu wezwaniu, ściągają na siebie skutki
Art. 340 i 341 K. K. G. i P. zagrożone, to
jest skazani zostaną na pozbawienie wszel-
kich praw i bezpowrotne z obrębu Cesarstwa
i Królestwa wygnanie, a w razie samowolne-
go następnie do Królestwa powrotu po do-
jściu do prawomocności zapasć mającego wy-
roku przeciw nim, zostaną zesłani na osie-
dlenie w Syberji.

Kielce d. 24 Lipca (5 Sierpnia) 1868 r.
Prezes, Kleszczyński.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

Podpisarz Domański.

zahipotekowanego, toczy się postępowanie
spadkowe, do uregulowania którego, termin
na dzień 9 (21) Stycznia 1869 r. przed sobą
w Kaliszu wyznaczam.

Zenon Łopuski.

OBWIESZCZENIA HYPOTECZNE.

N. D. 6420. *Sąd Pokoju w Miechowie.*

Z powodu żądania przez Abrahama Mordkę
dwóch imion Erlicha jako wierzyciela regula-
cji nowej hipoteki soltystwa pod Nr. 9 wraz
z zabudowaniami, gruntami, ogrodami, kawal-
kiem lasu, pastwiskiem i łąką we wsi Ulinia
Małej, jurysdykcji Sądu Pokoju w Miechowie
Gubernji Kieleckiej położonych.

Zawiadamia interesantów, że regulacja ta-
kowa nastąpi w Sądzie tutejszym dnia 18 (30)
Grudnia 1868 roku.

Wzywa ich zatem, aby do takowej osobi-
ście, lub przez pełnomocnika urzędownie i
szczególnie umocowanych zgłosili się, ża-
dania swe i wnioski do protokołu regulacji
podali i w dokumenta prawa ich udowadniają-
ce zaopatrzyli się.

Ostrzega zarazem, że niezgłaszający się w ter-
minie ulegną prekluzji prawem hipotecznym
prezypisaney.

Niestawiający zaś właściciel, na żądanie intere-
sentów, ulegnie karze pieniężnej od rs. 1 k. 50
do rs. 7 k. 50.

Ogłoszenie decyzji nad dziełem regulacji na-
stąpi w dniu 19 (31) Grudnia 1868 r. w tym-
że więc terminie i interesanci bez dalszego
wezwania obecni być powinni.

Miechów dnia 13 (30) Września 1868 r.
Podsek, A. Jakob.

N. D. 6397. *Sąd Pokoju w Olkuszu.*

Z powodu objawionego żądania przez Emi-
lię z Jaskulowskich Sowińską wywołania do
regulacji pierwiastkowej:

Domu w mieście Bendinie masiv murowa-
nego, parterowego, mieszczącego aptekę, z
placem i zabudowaniami nowo wzniesionego,
na placu bez numeru, od probostwa Bendin-
skiego nabytym i graniczącym: stroną fronto-
wą północną z ulicą Sławkowską ze wschodu
z gruntami miejskimi Antoniego Jędrzejek
innych, oraz placem plebańskim, z zachodu
z gruntami miejskimi Wojciecha Machniowski-
go, od południa gruntami plebańskimi.

Zawiadamia osoby interesowane, że termin
do regulacji opisanej dopiero nieruchomości,
wyznaczonej zostaje na dzień 18 (30) Gru-
dnia r. b. od godziny 10 rannej, raczą przeto
w terminie tem prawa jakie by do pomienio-
nej nieruchomości mieć sędziły, bądź same
osobiście, bądź przez pełnomocników, prawnie
umocowanych, zadyktować do protokołu regu-
lacji i legalnymi dowodami wesprzeć.

Ostrzega je zarazem, że opóźnienie mieć
będzie dla nich skutek prekluzji art. 151
i 160 prawa hipotecznego zagrożonej.

Decyzja Sądu nazajutrz po terminie ogło-
szonej zostanie.
Olkusz dnia 13 (25) Września 1868 r.
Podsek, Górski.

N. D. 6208. *Sąd Pokoju w Koninie.*

Z powodu żądanej regulacji nowej hipoteki,
nieruchomości w m. Rychwale pod Nr. policyj-
nym 41 położonej składającej się z domu par-
terowego drewnianego obory, chlewów, placu
i ogrodu poprzednio do Saula Rychwalskiego
i Apolonji Węglewskiej nateżającej obecnie przez
Mordkę Marhus nabytej i na żądanie tegoż wy-
wołanej.

Zawiadamia interesantów że takowa nastąpi
w Sądzie tutejszym w d. 26 Grudnia (7 Styc-
znia) 1869 r.

Wzywa ich przeto aby do takowej osobiście lub
przez pełnomocnika, urzędownie i szczególnie
na to umocowanego zgłosili się, żądania swe
i wnioski do protokołu regulacji podali i w do-
kumenta prawa ich udowadniająca zaopatrzyli
się.

Ostrzega ich oraz; że niezgłaszający się w
terminie podpadną skutkom prekluzji w art.
151 i 160 prawa o hipotekach z roku 1818
prezypisaney.

Jeżeliby właściciel nieruchomości wywołanej
w terminie do regulacji hipoteki nie stawił
się, tenże na żądanie któregokolwiek z intere-
sentów na karę od rs. 1 k. 50 do rs. 7 k. 50
skazanym zostanie i podług art. 150 t. p.
utraca wszelkie dobrodziejstwa prawne wzglę-
dem swych wierzycieli.

Ogłoszenie decyzji jaka w skutek aktów regu-
lacji wydana będzie, nastąpi w d. 28 Gru-
dnia (9 Stycznia) 1869 r. na posiedzeniu ja-
wnym Sądu tutejszego, i od tegoż dnia czas do
odwołania się od niej upływać zacznie.

Interesanci przeto bez dalszego wezwania
w tymże dniu ogłoszenia jej przytomni być
winni.

Konin d. 16 (23) Września 1868 r.

Podsek, Engritt.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

N. D. 6119. *Administracja Księstwa
Łowickiego.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż przed
delegowanym urzędnikiem w kancelarji Nad-
zorcy majątności Sielce, pod Warszawą, na
koszt i ryzyko zawodzącego dzierżawcy dotych-
czasowego, odbędzie się w d. 16 (23) Paź-
dziernika r. b. o godzinie 12 w południe, gło-
sna in plus licytacja co do ryczałtowego, wy-
dzierżawienia propinacji, w teritorium mająt-
ności Sielce pod Warszawą, a to na czas od
dnia 20 Października (1 Listopada) r. b. do
dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1870 r.

Practium licytacji ustanowionem jest na sumę
rs. 304 jako roczną dzierżawę, a każdy mają-
cy chęć licytowania, obowiązany jest przed
przystąpieniem do licytacji złożyć do rąk de-
legowanego urzędnika w gotywie wadium
wyrównujące 1/6 części sumy za practium
licytacji wskazanej, obok czego zaraz po licytacji
plus licytacji obowiązany będzie skompleto-
wać wadium do połowy sumy najwyższej posta-
pionej, które pozostanie w depozycie kasy
Księstwa Łowickiego, dopóki kontrakt z plus
licytantem spisany, nie zostanie i dopóki plus
licytant nie złoży kaucji: odstępującemu zaś
od licytacji wadium zaraz zwróconem zostanie.

Warunki którym utrzymujący się przy licy-
tacji w kontrakcie podać się obowiązany
będzie, przejrzone być mogą przez konkuren-
tów do dzierżawy, każdodziennie oprócz dni
świętecznych i galowych dworskich w Kancel-
larji Nadzorcy majątności Sielce, w Sielcach
pod Warszawą.

Łowicko d. 18 (30) Września 1868 r.

p. o. Administratora Księstwa,
Radca Stanu, Wojciechowski.

N. D. 6391. *Сосновицкая Таможня сямъ*

двѣляетъ извѣстнымъ, что 21 Октября (2
Ноября) и слѣдующихъ чиселъ 1868 года,
въ зданіяхъ ея (на Станціи Железной До-
роги Сосновице), продаются будутъ съ
аукциона, разные конфекціонные товары,
по оцѣнкѣ на 2,500 руб. серебромъ, а
именно: полотно, бумажныя и шерстяныя
издѣлія, гонзиды и разные другіе товары.

Комора Целна Сосновицкая съ-темъ обwie-
szcza, że w dnach 21 Października (1 Listopa-
da) i następnych 1868 r. w gmachu jej (na
stacji drogi żelaznej Sosnowice), sprzedane bę-
dą przez publiczną licytację, różne konfisko-
wane towary, w ogóle na rs. 2,500 oszacowa-
ne, a mianowicie: płótno, wyroby bawełniane,
wełniane, gwoździe i różne inne towary.

Г Сосновице, Сентября 25 дня 1868 р.
Управляющий Таможнею,
Сивельниковъ.

N. D. 6490. *Komisarz Administracyjny
Cyrkułu 4, 5 i 6 miasta Warszawy.*

Podaje do wiadomości publicznej, iż pra-
wnie zajęte na satysfakcję należności skar-
bowych i miejskich ruchomości, a mianowicie:
łuzka, kanapy, krzesła, komody jesionowe, ze-
gar, szabasnik miesięczny i t. p. przedmioty; w
dniu 18 (30) Października 1868 r. o godzinie
od 12 do 3 z południa w domu pod Nr. 2438
przy ulicy Nowolipie, przez licytację za goto-
we pieniądze więcej dajacemu sprzedane zo-
staną.

Warszawa dnia 1 (13) Października 1868 r.
Dobronoki.

N. D. 6469. *Patron przy Trybunale Czynnym
Gubernji Kaliskiej w Kaliszu.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż na sku-
tek wyroku Trybunału Kaliskiego w sprawie z
powództwa Antoniego Urbanowicza, współ-
właściciela dóbr Paprotni, w tychże dobrach
Ogu Koniuskim zamieszkałego, naprzeciw
Teodozji Urbanowicz matce, Elżbiecie z Urba-
nowiczów Kiedrowskiej, obudów w Paprotni
mieszkającym, Michalinie z Urbanowiczów Le-
porowski j w mieście Ostrowie, Pelagji z Ur-
banowiczów Józewiczowej w folwarku Nychy,
Ludwice z Urbanowiczów Krasnosielskiej w
mieście Ostowie w Wielkiem Księstwie Po-
znańskim mieszkającym, Bolesławowi Urba-
nowicz w wsi Świętosławicach, Walentynie z
Urbanowiczów Deresville w wsi Sokolowie po-
wiecei Kolskim mieszkającym, i Józefowi Ka-
lasantemu Józewiczowi w folwarku Nychy w
Wielkiem Księstwie Poznańskim mieszkające-
mu, jak głównemu i przydan mu opiekuno-
wi nieletniego Stanisława i Julji Krasnosiel-
skich, po Marjannie z Urbanowiczów i Hpoli-
cie małż. Krasnosielskich pozostałych dzieci,
na zasadzie upoważnienia Sądu Pupilarnego
Pewiatowego w Szremie w Wielkiem Księ-
stwie Poznańskim pod d. 10 Września 1867 r.
wydanego działającemu, oznie w d. 4 (16)
Lipca 1868 r. zapadłego, sprzedane zostaną
w drodze działów też dobra Paprotnia przed
delegowanym Sędzią Trybunału Kaliskiego

Gawlikowskim w sali audjencjonalnej wspo-
nionego Trybunału.

Dobra te z wyłączeniem uwłaszczonych
gruntów Włościańskich obejmują gruntu czy-
sto folwarcznego rozległości wiosk 31 mórg 18
prętów kw. 265 miary nowopolskiej a licyta-
cja ich zaczynać się będzie od sumy rub. srebr.
40,500, taksa przez biegłych w dniu 10 (22)
Sierpnia i następnych 1868 r. wyprosrodko-
wanej.

Warunki sprzedaży w biurze Pisarza Try-
bunału złożone i ogłoszone zostały w dniu 31
Lipca (12 Sierpnia) 1868 r., poszem termin do
tymczasowego dóbr tych przysądzenia wyzna-
czony został na d. 24 Września (6 Październi-
ka) 1868 r. w sali audjencjonalnej Trybunału
Kaliskiego na godzinę 3 z południa, w któ-
rym po uznaniu formalności za dopełnione,
dobra te za sumę rs. 40,500 Franciszkowi
Marzyńskiemu Patronowi Trybunału Kali-
skiego tymczasowo na własność przysądzone i
termin do ostatecznego przysądzenia na dzień
17 (29) Października 1868 r. godzinę 3 z po-
łudnia w sali audjencjonalnej Trybunału Kali-
skiego wyznaczony został.

Kalisz d. 26 Wrześ. (8 Paźd.) 1868 r.
Franciszek Marzyński.

N. D. 6468. *Pisarz Trybunału Czynnego
w Plocku.*

Wiadomo czyni, iż na żądanie Józefa Z-
lewskiego, obywatela w Warszawie pod Nr.
1565 lit. A. zamieszkałego, a zamieszkanie
prawne do tego interesu u Ignacego Znię-
wskiego Patrona w Plocku zamieszkałego, obra-
ne mającego, w egzekucji Sądowej, z mocy
prawnych tytułów przez wko Aleksandrowi
Nitkowskiemu właścicielowi dóbr, w dobrach
Mochowo Okręgu Mławskim zamieszkałemu,
prowadzonej, Teofil Skłaski Komornik przy
Trybunale tutejszym, aktem w dniu 20 Kwie-
tnia (2 Maja) r. b. rozpoczętym, a dnia 23
Kwietnia (5 Maja) t. r. ukończonym, zajął na
sprzedaż w drodze przymuszzonego wywłasz-
czenia dobra Mochowo z przyległościami Budy
Rech i folwarkiem czyli osadą Michalino, wła-
snością też Nitkowskiej będącej i w posia-
daniu jego zostające, których opis jest nastę-
pujący: Dobra Mochowo leżą w Okręgu Mław-
skim, Powiecie Sierpeckim, gminie Bożowo,
parafji Mochowo, odległe są od miast: Sierpe-
ca o wiorst 17 1/2; Plocka o wiorst 28; Warszawy
o wiorst 133; Mławy wiorst 63; Lipna o wiorst
35; Dobrzyń nad Wisłą o wiorst 28 i Włocław-
ka o wiorst 21; składają się z jednej przestrze-
ni ziemi nieczyją własnością nie przedzielonej,
oprócz gruntów i zabudowań włościan uwłaszc-
zonych; mają ogólną rozległość z wyłącze-
niami tychże gruntów i probostwa około wiosk
23, mórg 12, przętów kwadratowych 78 miary
nowopolskiej. Graniczą na wschód z dobrami
Żółtowo i Zabiki, na południe z dobrami Zubi-
ki, Dobrenice Wielkie, Dobrenice Małe, Ja-
sionki i Baryan, na zachód z dobrami Baryan,
Szelkowo i Żórawinek, na północ z dobrami
Żórawinek i Żórawin Wielki.

Budowle w dobrach zajętych są:

Lit. A. w Mochowie. 1. Kościół deskami osza-
lowany, dachówką kryty, o dwóch wierzyc-
kach; 2. Dzwonica deskami oszalowana dachów-
ką kryta; kościół i dzwonica ogrodzone są
parkanem z kamieni polnych. z dwoma furt-
kami bramą sztachowatemi; 3. Dwór z drzewa
na podmurowaniu z cegły i kamienia polnego,
deskami oszalowany, gontami kryty o trzech
kominach murowanych z przedsiönkiem od
fontu; 4. Oficyna z drzewa w zamek na cwe-
lach, ze szczytami w pruski mur o jednym ko-
minie murowanym dachówką kryta, mająca
przed sobą piwnicę; 5. Studnia kręcona z kub-
łem okutym na łańcuchu żelaznym, z wy-
stawką bez przykrycia; 6. Oficyna z drzewa w
zamek ze szczytami w pruski mur, dachówką
kryta z kominem murowanym; 7. Sklepy z
kamienia polnego gontami kryte ze schodami
drewnianemi. 8. Stary browar w pruski mur
postawiony, dachówką kryty z dwoma komin-
ami murowanymi, zamieszkały przez służbę
dworską; 9. Dwie studnie nieopogrodżowane;
10. Cztery parki w ziemi pokryte ziemią; 11.
Chlewy z drzewa w słupy, stare i zniszczone;
12. Chlewek z drzewa słomą kryty; 13. Do-
mek z krzyżulcu i cegły palonej oraz surówki,
słomą kryty z kominem murowanym; 14. Stu-
dnia balami ocembrowana; 15. Kuraki i chle-
wy z drzewa w części deskami kryte, w części
bez przykrycia; 16. Szopa w jaskółcze gniaz-
do postawiona, na podmurowaniu z kamieni,
słomą pokryta. 17. Oweczarnia takż z węgl-
mi i słupami z cegły palonej, słomą kryta; 18.
Oweczarnia stara z pacy na podmurowaniu z
kamieni z węglami z cegły palonej, słomą kry-
ta zniszczona; 19. Zrąb z surówki po rozwa-
lonej szopie. 20. Studnia balami ocembrowa-
nolonej szopie. 21. Studnia balami ocembrowa-
nolonej szopie. 22. Studnia balami ocembrowa-
nolonej szopie. 23. Studnia balami ocembrowa-
nolonej szopie. 24. Szopa
ni j moczarnia o sile czterech koni; 25. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 26. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 27. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 28. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 29. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 30. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 31. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 32. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 33. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 34. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 35. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 36. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 37. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 38. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 39. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 40. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 41. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 42. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 43. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 44. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 45. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 46. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 47. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 48. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 49. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 50. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 51. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 52. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 53. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 54. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 55. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 56. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 57. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 58. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 59. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 60. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 61. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 62. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 63. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 64. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 65. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 66. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 67. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 68. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 69. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 70. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 71. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 72. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 73. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 74. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 75. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 76. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 77. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 78. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 79. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 80. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 81. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 82. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 83. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 84. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 85. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 86. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 87. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 88. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 89. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 90. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 91. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 92. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 93. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 94. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 95. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 96. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 97. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 98. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 99. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 100. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 101. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 102. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 103. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 104. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 105. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 106. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 107. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 108. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 109. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 110. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 111. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 112. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 113. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 114. Szopa
na słupach bez ścian, słomą kryta; 115. Szopa
na słupach bez ścian,

kryta, a w niej urządzone spiżarnie; 26. Szaor na słupach słomą kryty; 27. Stodoła z pacy na podmurowaniu z kamieni, słomą kryta, ze spiżarnią w środku, oraz siewczarnią o dwóch żezakach; 28. Szopa na słupach słomą kryta; 29. Stajenki z drzewa słomą kryte; 30. Stajnie z pacy na podmurowaniu kamiennym; 31. Kloaka z drzewa słomą kryta; 32. Chałupa z drzewa słomą kryta, w której dwie izby należą do dworu, a w nich mieszka: Szymon Lewandowski, Felician Dudkiewicz, parobcy dworscy i Piotr Kisielewski zastawnik, w procentie od sumy rs. 225, Nitkowskemu wypożyczonemu; 33. Chlewek z drzewa, deskami kryty; 34. Chałupa z kuźnią w pruski mur postawiona ze szczytami z desek z kominem murywanym, dachówka kryta. W kuźni kotłina kowalska, narzędzia kowalskie są własnością Daniela Bogackiego kowala, który za odrabianie roboty dworskiej, pobiera rocznie rs. 54. ordynaryj korzy 18 i ma dwa ogrody uprawne dworskim sprzężajem, dwie liche w kapuśniku dworskim, dwa żagony do lnu i dwie krowy na paszy dworskiej, a to z mocy kontraktu prywatnego z dnia 3 (15) Grudnia 1867 r.; 35. Chlewek z drzewa gontami kryty; 36. Karczma z wjazdem i zastawką, wybudowana z drzewa z trzema kominami murywanymi, słomą kryta, z piwnicą z kamieni polnych. Karczma ta jest w dzierżawie Wojciecha Wieluńskiego do dnia 20 Sierpnia (1 Września) 1868 r. za kontraktem w dniu 13 Października 1867 r. przez Naczelnika Powiatu Sierpeckiego wydanym, za cenę po rs. 102 kop. 30 w ratach kwartalnych do kasy Okręgowej Mławskiej opłacanych. Dwie izby zamieszkałe są przez Stanisława Kierzkowskiego i Marcelę Szpażńskiego parobków dworskich; we wjeździe są trzy toki i dwie małe stajenki; 37. Cztery parski w ziemi pokryte ziemią; 38. Studnia z bali z żurawiem i kubłem; 39. Chałupa w jakuże gniazdo na podmurowaniu z kamieni z kominem murywanym, słomą kryta, w której jedna izba nie zamieszkała, należy do dworu; 40. Chlewek z drzewa, słomą kryty; 41. Drzewa topolowe i kasztany, oraz płoty z bramami wrotami i furtkami 42. Budka do sraży nocej, deskami obita i pokryta; 43. Chałupa 25; 44. Stodół 27 i dwie niewykończone; 45. Chlewków cztery; 46. Szop 13; 47. Trzy parski; 48. Dwie studnie; To wszystko do Nr. 43 przeszło na własność włościan uwłaszczonych; 49. Plebanja przez Proboszcza zamieszkała; 50. Domek w połowie przez Juliana Maliszewskiego organistę, a w drugiej połowie przez Józefa Smorzewskiego i Pawła Góreckiego uwłaszczonych zamieszkały; 51. Chałupka niewykończona na gruntach prokosta budująca się przez Wolkę Wilczek uwłaszczonemu; 52. Dwie stodoły do Smorzewskiego i Góreckiego należące; 53. Trzy szopy z tych dwie do tychże uwłaszczonych należą, a trzecia jest w posiadaniu Proboszcza; 54. Dwa parski w ziemi kryte ziemią, jeden do Proboszcza, a drugi do organisty należące; Te budowle od Nr. 49 przeszły w części na Skarb, a w części na uwłaszczonych.

Lit. B. na osadzie Michalino: 55. Dom z drzewa na podmurowaniu kamiennym z kominem murywanym deskami kryty. 56. Cztery parski w ziemi. 57. Szopa z drzewa słomą kryta. 58. Studnia balami wyłożona. 59. Stodoła z drzewa słomą kryta. 60. Szaor na drogach słomą kryty. 61. Stodół z drzewa słomą kryta. 62. Szopa z drzewa słomą kryta. 63. Chlewek z drzewa słomą kryty. 64. Sklep z kamieni polnych ziemią kryty. Zabudowania te z gruntami które poniżej będą opisane, są w zastawnem posiadaniu Wojciecha i Antoniny małżonków Nowakowskich z mocy aktów urzędowych daty 13 (25) Czerwca 1861 r. i 18 (30) Czerwca 1863 r. do dnia 13 (25) Czerwca 1867 r., w procentie od sumy rs. 1,800, która to zastawa aktem urzędowym dnia 23 Września (5 Października) t. r., z dodaniem większej ilości gruntów, w procentie od sumy rs. 3,673 kop. 30 przedłużona została do dnia 12 (24) Czerwca 1876 r., a tak Nowakowski mają gruntu włók 6, mórg 5, pr. 207 i Nitkowski obowiązany jest w czasie zastawy dać Nowakowskim w razie potrzeby postawienia broga chlewów lub kurników, oraz reperacji budynków, materiał z dóbr i boru, mianowicie: wystawić bróg swym materiałem i ludźmi, do czego Nowakowscy słomy dadzą, a materiał do nowych budowli i do reperacji starych, Nowakowscy swoim kosztem zwieźć mają. W razie zastawy Nowakowscy płacić mają Nitkowskiemu po rs. 36 rocznie w dwóch ratach, oraz odbywać posługi gminne i szarwark. Inne warunki kontraktu wzmiankowane obejmują:

Lit. C. w boru przy osadzie Michalino: 65. Dom z drzewa deskami kryty z kominem murywanym. 66. Chlewiek z drzewa. 67. Szopa z drzewa, wszystko deskami kryte. 68. Piec do suszenia lnu. 69. Barak z drzewa z dwoma kominami sztangowemi, deskami kryty wraz z szopą. 70. Chlewek z drzewa deskami kryty. 71. Studnia balami opogrodkowa. 72. Sklep w ziemi drzewem wyłożony, choiną pokryty, wszystkie te budowle od Nr. 65 wystawił Adolf Erlich w boru zakupionym przez niego w ilości włók 10 i te mocen jest po wywiezieniu drzewa z gruntu zabrać, podatki zaś Erlich o-

placa, a to wszystko wskutek kontraktu urzędowego z dnia 4 (16) Czerwca 1865 r., który bliższe warunki obejmuje, z oznaczeniem czasu wycięcia drzewa do dnia 12 (24) Czerwca 1873 r.

Lit. D. na budach Rech: 73. Dwie chałupy a trzecia rozwalona. 74. Dwie szopy. 75. Dwa parski. 76. Studnia. To wszystko przeszło na własność uwłaszczonych włościan.

Co do gruntu gospodarstwo na folwarku Mochowo podzielone jest na 15 szlaków, a grunta erne tak na Mochowie jako też na Michalinie klasy II, III i IV wynoszą około mórg 361. Na Mochowie jest ogrod owocowy i angielski oprazonny płotem sztachetowym, ma w sobie inspekta, winnice, drzewa owocowe i różne krzewy. Przestrzeń jego w granice klasy II i III wynosi około mórg 3. Dwa ogrody warzywne w gruncie klasy III przestrzeni mórg 1 pr. 100, są w posiadaniu Daniela Bogackiego. Ogród warzywny dworski w gruncie klasy III około pr. 150.

Łąki i paśniki na Mochowie i Michalinie mają przestrzeni około mórg 124, a z tydzień między pieńkami po wycięciu boru przez Erlicha ma około 77 mórg, do tego zaś rosza pretensją włościan uwłaszczeni.

Co do borów i zarośli.

A. Bór z zaroślami sosnowy, brzożowy, dębowy i olszowy, w różnych miejscach rozrzucony mórg 120.

B. Bór sosnowy, olszowy i dębowy przez Erlicha zakupiony i nie wycięty mórg 180.

C. Pieńki i zarośla po wycięciu boru mórg 42, pr. 200.

W o d y.

Ośm małych kanałów w różnych miejscach i staw przy drodze do Malanowa, razem około mórg 121. Do dwóch kanałów rosza pretensją włościanie.

Nieużytki składają się z placów, dróg, wygonów i rowów wynoszą około mórg 19 prętów 107.

Podatki rocznie opłacane są w kwocie rsr. 549 kop. 2 1/2.

Oprócz opisanych dóbr zajęte zostały następujące inwentarze: 1. Koni roboczych z zaprzęgi 20, 2. krów 12, 3. cieląt rocznych dwa, 4. owiec 500, 5. trzody chlewnej starej 10, 6. prosiąt 20, 7. wozów na żelaznych osiach 2, 8. wozów na drewnianych osiach 3, wszystkie wozy z drabinami i deskami, 9. sani bosych 4, 10. pługów amerykańskich 15, 11. bron żelaznych 8, 12. bron drewnianych 10, 13. żrebacków 6. Inwentarze te nabył Jan Władysław Szczepkowski za kontraktem w dniu niewiadomym przed Teodorem Macheżyńskim Rejentem spisany.

Grunta probostwa wynoszą w ogóle mórg 406 pr. 150 razem z gruntami włościanami. Włościanie uwłaszczeni są: 1. Kunegunda Kosińska, 2. Marcin Wojciechowski, 3. Fabian Pawlak, 4. Antoni Chojacki, 5. Józef Janiszewski, 6. Paweł Szymański, 7. Ignacy Wiśniewski, 8. Stanisław Kamiński, 9. Bogumiła Grabowska, 10. Marjanna Wiśniewska, 11. Jan Galas, 12. Paweł Kopański, 13. Jan Kosiński, 14. Stanisław Kruszewski, 15. Franciszek Smorzewski, 16. Jakób Żółkowski, 17. Wawrzeniec Urbański, 18. Marjan Smorzewski, 19. Jan Nosewicz, 20. Maciej Wiśniewski, 21. Władysław Paźkowski, 22. Józef Ziółkowski, 23. Jan Kamiński, 24. Andrzej Urbański, 25. Stanisław Górecki, 26. Szepepan Laskowski, 27. Jan Cendrowski, 28. Jan Wolenberg, 29. Jan Górecki, 30. Mateusz Kowalski, 31. Konstanty Wiśniewski, 32. Antoni Chranowski, 33. Marjan Rafalski, 34. Mateusz Jarzębowski, 35. Piotr Wiśniewski, 36. Andrzej Fijałkowski, 37. Maciej Trzebiński, 38. Andrzej Lipiński, 39. Michał Domański, 40. Jan Smykowski, 41. Józef Nowakowski, 42. Franciszek Kukowski, 43. Antoni Myszkański, 44. Marjanna Kęsicka, 45. Scholastyka Gremińska, 46. Wiktor Janiszewski, 47. Wawrzeniec Cieślakowski, 48. Ferdynand Schultz, wszyscy na Mochowie, 49. Józef Smorzewski, 50. Paweł Górecki, 51. Antoni Mysztalski, 52. Marjan Dziebakowski, 53. Tomasz Florczak, 54. Wolek Wilczek, 55. Marjanna Wiśniewska, 56. Antonina Krzemińska, 57. Ludwika Florczak, 58. Maciej Dobreniecki, 59. Piotr Czeźnicki, 60. Wojciech Kowalski, od którego grunta Piotr Czeźnicki, 61. Wiktor Tomaszewski, od którego nabył grunta Daniel Bogacki, ci wszyscy na probostwie Mochowa, 62. Marjan Wyżkowski, 63. Sylwester Lewandowski, dwa ostatni na Budach Rech.

Wszelkie prawa i służebności służące włościanom uwłaszczonym, opisane są szczegółowo w akcie zajęcia.

Akt zajęcia doręczony został Teodorowi Sierakowskiemu Naczelnikowi Powiatu Sierpeckiego, Władysławowi Wójtowi gminy Bożewo i Władysławowi Czerwińskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju w Mławie w dniach 15 (27) i 17 (29) Maja r. b. Wniesienie tego aktu do księgi wieczystej dóbr Mochowo pod datą 28 Maja (9 Czerwca) r. b., a wpisanie do księgi zaareztowań pod dniami 11 (23) Czerwca t. r. nastąpiło. Pierwsze ogłoszenie warunków licytacyjnych odbędzie się na audjencji Trybunału tutejszego d. 1 (13) Sierpnia 1868 roku o godz. 10 z rana, po czem co dwa tygo-

dnie po sobie idące, druga i trzecia publikacja warunków będą miały miejsce.

Wyciąg tego obwieszczenia wywieszono w dniu dzisiejszym na tablicy w sali usiępowej Trybunału tutejszego, a drugi egzemplarz wydano Ignacemu Zmijewskiemu Patronowi, który sprzedaż dóbr Mochowa prowadzić będzie.

Płock d. 13 (25) Czerwca 1868 r. Michał Betlej.

Dobra Mochowo z przyległościami wyrokiem Trybunału tutejszego daty dzisiejszej, przysądzone zostały przygotowawczo Ignacemu Zmijewskiemu Patronowi, a zarazem Trybunał wyznaczył na d. 11 (23) Czerwca 1869 r. godzinę 10 z rana, termin do stanowej tych dóbr sprzedaży, w którym licytacja zacznie się od sumy rs. 15,430, za którą przygotowawczo przysądzenie na rzecz Patrona Zmijewskiego nastąpiło.

Wywieszono na tablicy w sali usiępowej Trybunału.

Płock d. 29 Września (10 Paźd.) 1868 r. (podp.) Michał Betlej.

N. D. 6464. Pisarz Trybunału Cywilnego Gubernji Płockiej.

W zastosowaniu się do art. 682 K. P. S. wiadomo czyni, iż na żądanie Marjanny z Jasińskich pierwszego ślubu Łossowskiej, powtórnych związków Władysława Holtz Rejenta Kancelarji Ziemiańskiej Gubernji Płockiej, małżonki, w asystencji i za upoważnieniem tegoż męża działającej, czyli obojga małżonków Holtz, w mieście Płocku zamieszkałych, a zamieszkanie prawne do tego interesu u Juliana Mejer Patrona również w Płocku zamieszkałego, który to Patron prowadzeniem sprzedaż dóbr poniżej wymienionych zajmować się będzie; Józef Lubinkowski Komornik przy Trybunale tutejszym, w poszukiwaniu od Seweryna Szamota właściciela dóbr we wsi Smolach Okręgu Płockim zamieszkałego, należności przypadającej od niego Marjannie Holtz, z mocy tytułów urzędowych i wykazu hipotecznego tych dóbr aktem w dniu 17 (29) Grudnia 1864 r. rozpoczętym, a d. 19 (31) Grudnia t. r. ukończonym, zajął na sprzedaż w drodze przymuszonego wywłaszczenia dobra Smoly z przyległościami Zaręby Mele czyli Zarębki w Okręgu Płockim, parafi Kroczewo, w obrębie Sądu Pokoju Okręgu Płockiego Oddziału II położone, w posiadaniu dziedzicem Seweryna Szamoty będące, których opis jest następujący:

Wież Smoly składa się z jednej przestrzeni ziemi i graniczy: na wschód z wsią wojszyczkami, na południe z wsią Strubinami, na zachód z wsią Wojnami, na północ z gruntami wsi Zarębki małe, odległą jest od Zakroczymina i rzeki Wisły o milę jedną, od Płocka o mil 3 od Nowego miasta mil 2, od Płocka o mil 10, leży w gminie Sniadowo.

Dobra Smoly mają gruntów: w siedliskach dworskich klasy II mórg 4 pręt, 150, w siedliskach wiejskich klasy II i III mórg 2 pr. 270, w ogrodach dworskich klasy II i III mórg 4 pr. 100, w ogrodach wiejskich klasy III mórg 3 pr. 150, w gruntach ornych folwarcznych klasy II i III mórg 370, w gruncie h ornych włościańskich klasy II i III mórg 90, w lasach i zaroślach klasy III mórg 25, w wodach pręt. 120, w nieużytkach klasy II i III mórg 2; przyległość zaś dóbr Smoly Zarębki czyli Zaręby Małe mają gruntu ornego klasy II i III mórg 180, ogólna więc przybliżona roległość dóbr Smoly i Zaręby Małe wynosi około mórg 682 pr. 190, czyli włók 22 pr. 190 miary nowopolskiej.

W dobrach Smoly są następujące budynki: 1. dwór czyli dom mieszkalny z drzewa z dwoma przystawkami o jednym kominie z cegły palonej wymurowanym, pokryty dachem słomianym, a na jednej przystawce kleńcem, przy nim zaś kloaka z krzyżulcu deskami obita i pokryta; 2. budynek dawniej na dwór stawiany, później na gorzelnię przerobiony, obecnie w połowie przez szlacheckich dworskich zamieszkały a w drugiej połowie pusty drewniany kleńcem pokryty, przy nim zaś sklep w ziemi z kamieni i gliny z wchodem z cegły palonej i dachem gontami krytym; 3. fundamenta z kamieni i gliny na sklep zrobione, obecnie zrujnowane; 4. spiżarnia z drzewa szachulen o trzech komorach gontami pokryty, a pod nim sklep do kartfi z kamieni i gliny; 5. kurniki łącznie z wozownią z bali na słupach i dachem słomianem; 6. oweczarnia z gliny w pacę z takimże dachem; 7. Szopa i stajnia z gliny w pacę na podmurowaniu z kamieni słomą pokryte; 8. przystawka z bali słomą kryta; 9. stodoła w słupy i bale o trzech klepkach z dachem słomianym; 10. dwie studnie balami opogrodkowa z żurawiami, dragami i kubłami. Budynki wiejskie składają się z siedmiu chałup, sześciu stodół, trzech chlewów, które wszystkie są drewniane słomą pokryte, a nadto znajdują się dwa kominy murywane po zgorzałych chałupach pozostałe i obok nich słupy po tychże. Na wsi Zaręby Małe niema żadnych budynków; wreszcie we wsi Smoly znajduje się przy ogrodzie owocowym sadzawka bezrybna, z drugą przez wieś idącą stykającą się.

W dobrach zajętych znajduje się trzech gospodarzy i trzech kopcarzy podpadających pod

przepisy Ukazu Najwyższego o urządzeniu włościan; jest także karczmarz który szynkuje trunki dworskie, pobierając za wyszynk dwudzięty pierwszy garniec, oraz ogród morgowy w polu i mieszkanie w karczmie; jest także kowal obowiązany odrabiać wszelką robotę kowalską dla dworu, mający swoje własne statki, przy wynagrodzeniu rocznem po rs. 6, mieszkanu i ogrodowi pół morgi.

Inwentarz gruntowy łącznie z dobrami zajęty, składa się z pary wółów roboczych, czterech koni fornalnych, dwóch krów, dwóch wozów i trzech płuzyc z żelazami; fabryk i zakładów, oraz zapasów zbożowych w dobrach tych niema, oprócz zboża potrzebnego na zasiew jarzynny.

Nadmienia się wreszcie, iż podatki z dóbr zajętych wynoszą w ogóle rs. 112 kop. 40 1/2, rocznie, oraz, że zaległość dotychczasowa w podatkach wynosi rs. 72 kop. 95 1/2.

Akt zajęcia opisanych dóbr doręczony został w d. 21 Kwietnia (3 Maja) r. b. Tomaszowi Borzeńskiemu Wójtowi gminy Sniadowo, i Janowi Tymowskiemu Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu Płockiego Oddziału II, oraz w d. 28 Kwietnia (5 Maja) t. r. Julianowi Giro, Naczelnikowi Powiatu Płockiego; wniesienie zaś tego aktu do księgi wieczystej dóbr Smoly i Zaręby Małe czyli Zarębki pod dniami 24 Kwietnia (6 Maja) r. b., a do księgi zaareztowań w kancelarji Trybunału tutejszego utrzymywanej, pod d. 1 (13) Maja r. b. nastąpiło.

Termin do pierwszej publikacji zbioru objaśnień i warunków licytacyjnych przeznacza się na audjencji Trybunału tutejszego na dzień 13 (25) Lipca r. b. godz. 10 z rana, druga zaś i trzecia publikacja warunków odbędzie się co dwa tygodnie kolejno po sobie idącymi.

Wyciąg tego obwieszczenia wywieszono dzisiaj na tablicy w sali audjencyjnej Trybunału tutejszego, a drugi egzemplarz wydano Julianowi Mejer Patronowi, sprzedaż tę popierającemu.

Płock dnia 3 (15) Maja 1868 roku. Michał Betlej.

Dobra Smoly z przyległościami, wyrokiem Trybunału tutejszego z dnia 22 Sierpnia (3 Września) 1867 roku przysądzone zostały przygotowawczo Juljanowi Mejer Patronowi, za rs. 9060.

W terminie zaś stanowej sprzedaży pod dniami 15 (27) Czerwca r. b. odbyły, odpowiedniej sumy za dobra te nie postąpiono, dla tego też Trybunał tutejszy wyrokiem w dniu dzisiejszym wydanym, nowy termin do stanowej dóbr tych sprzedaży, wyznaczył na dzień 12 (24) Listopada 1868 roku, w którym licytacja zacznie się od sumy rs. 10,000.

Wywieszono na tablicy w sali usiępowej, a drugi egzemplarz wydano Patronowi Mejer.

Płock d. 27 Wrześ. (9 Październ.) 1868 r. Michał Betlej.

N. D. 6188. Prawnie zajęte do chody nieruchomości Nr. 7024. w Warszawie przy ulicy Leszno położonej, na rok jeden, poczynając od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1868/9 r. do tegoż dnia i miesiąca 1869/70 r. przez publiczną licytacją wydzierżawione zostaną.

Termin do odbycia licytacji na gruncie tejże nieruchomości na dzień 21 Października (2 Listopada) 1868 r. godzinę 10 z rana jest oznaczony.

Licytacja zacznie się od sumy rsr. 300, wadium wynosi rs. 150.

Protokół zajęcia i warunki licytacyjne przejrane być mogą w kancelarji podpisanego Komornika w Warszawie pod Nr. 1768 utrzymywanej, od godziny 3 do 7 z południa każdodziennie.

Warszawa d. 18 (30) Września 1868 r. Wichrowski, Komornik Apel.

N. D. 6491. Prawnie zajęte objekta, jako to: komody, szafy, stoły, krzesła, lustro, łóżka, odzież i miedź kuchenna, w Warszawie przy ulicy Sołec pod Nr. 2932, w dniu 9 (21) Października r. b. o godzinie 10 z rana, oraz na placu targowym za Żelazną-bramą: cztery Collis żelaza, w dniu 14 (26) t. m. i r. przez publiczną licytacją sprzedane będą. G. Zawadzki Komornik.

DONIESIENIA PRYWATNE.

N. D. 5941.

Czeladź Folwarczna

z Gór Podkarpackich, Parobków z familją lub bezzennych, Fornali, Wolarzy, Pastuchów, Nadowcarzy z Czech, Owczarzy górali, Owczarzyków, Karbowych, Cieśli, Stelmachów, Kowali, Pobereźników, Dziewki, Pokojówki, Kucharki, Gospodynie, Gorzelników, Pomagli gorzelnianych, Robotników od cukrowni, do przedziału, Rękodzielników fabrycznych.

Do trzechletniej służby skontraktowanych dostarcza jak zeszyły lat, tak i tego roku Dom Komisowo-Handlowy L. Sroczyńskiego w Krakowie, Rynek 36 1440